

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Místní poplatky v rozpočtu obce
Local Fees in Municipal Budget

Student: Agata Doffková

Vedoucí bakalářské práce: Ing.Bc. Jiří Bečica, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student:

Agata Doffková

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace:

02 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Místní poplatky v rozpočtu obce
Local Fees in Municipal Budget

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Hospodaření obcí
 3. Analýza hospodaření obce
 4. Zhodnocení role místních poplatků v rozpočtu obce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- JIRÁSKOVÁ, Zdena a Alena ŠNEBERKOVÁ. *Místní poplatky v praxi*. Praha: Polygon, 2004. 255 s. ISBN 80-7273-099-1.
- PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing.Bc. Jiří Bečica, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a přílohu č. 4 danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnila. Zdroje, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny v seznamech literatury.

V Ostravě dne 26.04.2012

.....
Agata Doffková

OBSAH

1	ÚVOD.....	3
2	HOSPODAŘENÍ OBCÍ.....	5
2.1	ORGÁNY OBCE.....	5
2.2	SAMOSTATNÁ A PŘENESENÁ PŮSOBNOST OBCÍ	7
2.3	ROZPOČET OBCE	8
2.3.1	<i>Rozpočtový proces</i>	<i>9</i>
2.3.2	<i>Rozpočtová skladba</i>	<i>10</i>
2.3.3	<i>Příjmy obce</i>	<i>11</i>
2.3.4	<i>Výdaje obce.....</i>	<i>13</i>
2.4	MÍSTNÍ POPLATKY	15
2.4.1	<i>Nejčastěji zaváděné místní poplatky</i>	<i>16</i>
2.4.2	<i>Další místní poplatky</i>	<i>18</i>
3	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE.....	22
3.1	HOSPODAŘENÍ OBCE HORNÍ SUCHÁ V LETECH 2007 - 2011	23
3.2	PŘÍJMY OBCE	24
3.2.1	<i>Daňové příjmy.....</i>	<i>26</i>
3.2.2	<i>Nedaňové příjmy</i>	<i>27</i>
3.2.3	<i>Kapitálové příjmy.....</i>	<i>29</i>
3.2.4	<i>Přijaté dotace.....</i>	<i>30</i>
3.3	VÝDAJE OBCE	32
3.3.1	<i>Běžné výdaje.....</i>	<i>33</i>
3.3.2	<i>Kapitálové výdaje.....</i>	<i>35</i>
4	ZHODNOCENÍ ROLE MÍSTNÍCH POPLATKŮ V ROZPOČTU OBCE.....	38
4.1	POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽĐOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU (PKO)	38
4.1.1	<i>Návrh změny u PKO.....</i>	<i>40</i>
4.2	POPLATEK ZE PSŮ	41
4.2.1	<i>Návrh změny u poplatku ze psů.....</i>	<i>43</i>
4.3	POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ	45
4.4	POPLATEK ZA PROVOZOVANÝ VÝHERNÍ HRACÍ PŘÍSTROJ	47

4.5	ROLE MÍSTNÍCH POPLATKŮ V ROZPOČTU OBCE	49
4.6	POPLATKY NEVYBÍRANÉ OBCI HORNÍ SUCHÁ	51
5	ZÁVĚR.....	53
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
	SEZNAM ZKRATEK	58
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

Základy územní samosprávy jsou definovány již v roce 1993 v Ústavě ČR. Česká republika se dělí na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a na kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Dalšími významnými dokumenty upravujícími obecní zřízení je Listina základních práv a svobod, která zmiňuje pojem územní samospráva a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů definující základní pojmy týkající se obce. Důležitým zákonem, který určuje pravidla hospodaření obce je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Základem pro správné fungování obce je účinné hospodaření peněžními prostředky, hospodárné vynakládání peněžních prostředků a zabezpečení dostatečné výše příjmů. Obce mají právní subjektivitu, hospodaří s vlastním majetkem, získávají vlastní příjmy, sestavují vlastní rozpočet. Právě rozpočet obce je nejdůležitějším nástrojem hospodaření obce. Každoročně podává komplexní přehled o příjmech a výdajích obce. Prostřednictvím příjmů je obec schopna zajistit veřejné statky a služby pro své obyvatele. Jedním z obecních příjmů jsou místní poplatky. Místní poplatky jsou součástí daňových příjmů obcí, které tvoří největší část finančních zdrojů obcí. V celkovém hospodaření sice nepředstavují příliš významný zdroj, přesto jsou pro obec důležité. Jedná se o jeden z mála příjmů, které obec může v zákonem stanovených mezích ovlivnit. Tyto poplatky jsou zaváděny, rušeny a vybírány samotnou obcí na základě obecně závazné vyhlášky obce, kterou vydává zastupitelstvo obce. Výčet místních poplatků je taxativně stanoven zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

V bakalářské práci jsou sledovány dva cíle. **Hlavní cíl** se zaměřuje na zhodnocení role místních poplatků v rozpočtu obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011. **Dílčím cílem** je rozbor hospodaření obce Horní Suchá ve sledovaném období.

V práci je použita metoda abstrakce, která nebere v úvahu nepodstatné vlastnosti, odráží podstatu předmětů. Tato metoda je použita zejména v teoretické části práce. Další metodou, je analýza, která rozebírá celek na jednotlivé části, a komparace, což znamená srovnání dvou či více veličin. Tyto metody jsou použity hlavně v praktické části k rozboru rozpočtů a konkrétních místních poplatků obce Horní Suchá za období let 2007 – 2011. Dále

je v závěru práce použita metoda syntézy, pro spojení více částí v celek, zaměřené hlavně na navrhované změny.

Bakalářská práce se skládá ze tří částí, mimo úvod a závěr. Teoretická část se zabývá základními pojmy popisujícími obec, její orgány, samostatnou a přenesenou působnost obcí. Dále se podrobněji zabývá rozpočtem obce, rozpočtovým procesem, skladbou rozpočtu, příjmy a výdaji obce. Na konci této kapitoly jsou popsány jednotlivé místní poplatky, co je předmětem poplatku, kdo je poplatníkem, jaké jsou jejich sazby a také případná osvobození od placení poplatku.

Praktická část se zabývá analýzou hospodaření obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011. Zabývá se vývojem jednotlivých příjmů a výdajů obce ve sledovaném období. Další kapitola se věnuje místním poplatkům, které jsou spravovány a vybírány v obci Horní Suchá. Zaměřuje se na vývoj místních poplatků a jejich roli v rozpočtu obce ve sledovaných letech. Následně jsou zhodnoceny a uvedeny možnosti změn u vybíraných poplatků. Na konci jsou zmíněny také místní poplatky, které obec nevybírá.

2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Základním článkem územní samosprávy je obec. Postavení obcí v České republice vymezuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Česká republika je členěna na obce, které jsou charakterizovány jako základní územní samosprávné celky.

Obec je sdružením občanů, kteří mají na jejím území bydliště. Je také základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky:

- území
- občané ČR s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce (města)
- samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce (na katastrálním území obce).¹

Obec je veřejnou korporací, která spravuje vlastní majetek a také s ním hospodaří. Má také vlastní finanční prostředky, a každý rok sestavuje svůj rozpočet. Obec má vymezenou finanční suverenitu a může vstupovat do všech zákonem přípustných smluvních vztahů. O těchto vztazích může samostatně rozhodovat s tím, že nese plnou odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí. Obec může zřizovat organizace pro plnění svých samosprávních funkcí.²

2.1 Orgány obce

V této kapitole jsou popsány nejdůležitější orgány obce, mezi které patří zastupitelstvo, rada, starosta a obecní úřad. Jsou zde uvedeny rovněž nejvýznamnější funkce, které tyto orgány mají ve své pravomoci.

Zastupitelstvo

Nejdůležitějším orgánem obce je z hlediska její správy zastupitelstvo obce. To se skládá ze zastupitelů, kteří jsou voleni občany obce. Počet členů zastupitelstva je dán zákonem o obcích od 5 do 55 členů podle počtu obyvatel dané obce. Zastupitelstvo má nejvýznamnější rozhodovací pravomoci.

¹ PEKOVÁ, J., Pilný J., Jetmar M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2008. s. 119.

² PEKOVÁ, J. Finance územní samosprávy. 1995. s. 9.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Mezi jeho nejdůležitější pravomoci patří schvalování programu rozvoje obce, schvalování územního plánu obce a regulačního plánu, schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu obce, zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů obce, vydávání obecně závazné vyhlášky obce, rozhodování o vyhlášení místního referenda, rozhodování o majetku obce, volba a odvolávání z funkce starosty, místostarosty a radní, aj.³

Rada obce

Výkonným orgánem obce je rada obce. Za činnost, kterou ze svého pověření vykonává, se zodpovídá zastupitelstvu příslušné obce. Rada obce je volena v obcích, kde zastupitelstvo má alespoň 15 členů. Členy rady obce jsou starosta, minimálně jeden místostarosta a také další členové volení z řad zastupitelů obce. Počet členů obcí musí být lichý, aby nedocházelo k patu.

Mezi pravomoci rady obce patří například příprava materiálu pro jednání zastupitelstva obce, zabezpečování plnění usnesení zastupitelstva obce, rozhodování o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce, řízení organizačních složek a dalších organizací, které obec zřídila pro zabezpečení veřejných statků, ukládání pokut v samostatné působnosti, zřizování potřebných odborů a oddělení s jejich placenými zaměstnanci, vydávání nařízení obce v přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění.⁴

Starosta

Nejvyšším představitelem obce je starosta, který zastupuje obec navenek. Je volen z řad členů zastupitelstva, kterému je ze své funkce zároveň odpovědný. Ve své funkci samozřejmě setrvává až do té doby, kdy je zvolen nový starosta. Starosta spolu s místostarostou, který je také volen zastupitelstvem, podepisují právní předpisy obce platné pro obyvatele obce. Mezi jeho další pravomoci lze zařadit zejména svolávání zastupitelstva obce, osobní odpovědnost za objednání a provedení auditu hospodaření obce, jmenování a odvolávání tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu, či příprava, svolávání a řízení schůze rady obce.⁵

³ LAJTKEROVÁ, E. Veřejné finance. 2007. s. 98.

⁴ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 89-90.

⁵ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 89-90.

Obecní úřad

Výkonem administrativně organizační činnosti, která souvisí nejen se samosprávním, ale i přenesenou působností obce a jejích orgánů, je pověřen obecní úřad. Plní úkoly zastupitelstva obce a rady obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti v oblasti samostatné působnosti. Vykonává také přenesenou působnost v mezích zákona o obcích, kromě činností svěřených do působnosti příslušné komise nebo zvláštního orgánu. Ve městech je funkce obecního úřadu zajišťována prostřednictvím městského úřadu, magistrátu, úřadů městských obvodů a částí. Obecní úřad řídí starosta, kterému pomáhají jeho zástupci – místostarostové a jmenovaný tajemník. Obecní úřad je dále tvořen zaměstnanci odborů. Počet odborů a rozsah jejich činnosti je ovlivněn zejména velikostí obce a rozsahem samostatné a přenesené působnosti. Mezi tyto odbory patří například personální odbor, odbor rozpočtu, odbor územního plánování či odbor sociální.⁶

2.2 Samostatná a přenesená působnost obcí

Obec je veřejnoprávní organizací, která má svůj vlastní majetek. V rámci svého hospodaření je pověřena sestavením rozpočtu pro kalendářní rok. Jejím hlavním znakem, kterým se odlišuje od ostatních státních orgánů, je širší míra samosprávy. V právních vztazích má oprávnění vystupovat svým jménem a nést odpovědnost, která z těchto vztahů plyne. Obec také pečuje o všestranný rozvoj na svém území a o potřeby svých občanů.

Obec plní tyto funkce vymezené zákonem o obcích:

- a) vlastní samosprávnou funkci, v ČR tzv. samostatná působnost obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat;
- b) přenesené funkce, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy.⁷

Samostatná působnost

Samostatná působnost znamená zajišťování takových činností, které jsou v zájmu obce a občanů a nejsou svěřeny krajům. Tyto činnosti vymezuje zákon o obcích a jsou jimi například činnosti a pravomoci zastupitelstva a rady obce, péče o bydlení, ochrana a rozvoj zdraví, dopravy, výchovy a vzdělávání, kultury aj. V samostatné působnosti obec vydává

⁶ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 90-93.

⁷ PEKOVÁ, J., Pilný J., Jetmar M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2008. s. 119.

obecně závazné vyhlášky (dále jen „OZV“), které se řídí zákony nebo jinými právními předpisy.⁸

Přenesená působnost

Přenesená působnost obce zahrnuje výkon státní správy orgány obce, které jsou pro tento účel zřízeny. Přenesenou působnost provádějí obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností, avšak i tyto obce se hlavně zabývají samosprávnou činností. Většinou se jedná o vedení matriky a evidenci občanů, které vykonává obecní úřad. V přenesené působnosti se obce dělí podle rozsahu působnosti státní správy takto:

1. obce III. typu – obce s rozšířenou působností;
2. obce II. typu – obce s pověřeným obecním úřadem;
3. obce I. typu – všechny obce;
4. obce se stavebním úřadem;
5. obce s matričním úřadem.⁹

Obce s pověřeným obecním úřadem mohou například vydávat stavební povolení, regulovat oblast dopravy aj. Obce s rozšířenou působností mohou vydávat občanské průkazy, živnostenská oprávnění, cestovní pasy, vyplácet dávky státní sociální podpory aj. Tyto činnosti jsou v přenesené působnosti upravovány nařízeními obce.

2.3 Rozpočet obce

Všechny obce musí každoročně sestavovat svůj rozpočet, podle kterého hospodaří. Rozpočet obce je bilancí příjmů a výdajů obce, a ostatních peněžních operací, které poskytují kompletní přehled o hospodaření obce během rozpočtového období. Rozpočtový rok je rokem kalendářním. Při zpracování rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu, kdy obce mají povinnost sestavovat rozpočtový výhled na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem pro střednědobé finanční plánování a sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Rozpočet se sestavuje obvykle jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití v následujících letech. Taktéž může

⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

⁹ Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 94.

být rozpočet schodkový jen v případě, že schodek lze uhradit finančními prostředky z minulých let, smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů.¹⁰

2.3.1 Rozpočtový proces

Souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření ÚSC v daném rozpočtovém období se nazývá rozpočtovým procesem.

Jednotlivé fáze rozpočtového procesu lze rozdělit do následujících etap:

- sestavení návrhu rozpočtu obce;
- projednávání a schválení návrhu rozpočtu;
- plnění rozpočtu obce a průběžná kontrola plnění;
- následná kontrola a sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu obce za uplynulé rozpočtové období.

Návrh rozpočtu zpravidla provádí výkonný orgán obce, většinou finanční odbor. Sestavení návrhu rozpočtu je nejsložitější etapa rozpočtového procesu. Jak již bylo výše zmíněno, podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Návrh rozpočtu se sestavuje zpravidla na základě rozpočtu z předcházejícího roku, s ohledem na nové potřeby, změny, inflaci.

Projednávání a schválení návrhu rozpočtu

Sestavený návrh rozpočtu se projednává – podle místních podmínek – ve finančním výboru a v radě obce. Podklad rozpočtu obce je projednáván v obecních orgánech – v radě obce, komisích a výborech. Případné připomínky těchto orgánů finanční odbor zpracuje do návrhu rozpočtu. Posléze je návrh rozpočtu obce zveřejněn minimálně 15 dnů vyvěšením na úřední desce, nebo místně obvyklým způsobem tak, aby se k němu občané mohli vyjádřit. Schvalování rozpočtu je ve výhradní pravomoci zastupitelstva. Zastupitelé schvalují závazné ukazatele, po schválení následuje rozpis celého rozpočtu dle podrobné rozpočtové skladby.¹¹

¹⁰ Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.

¹¹ Provazníková, R. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 2007. s. 64.

Plnění rozpočtu a průběžná kontrola

Volené i výkonné orgány obcí pravidelně kontrolují průběžné plnění rozpočtu během rozpočtového období, analyzují příčiny neplnění rozpočtu a hledají vhodná účinná opatření, která by odstranila působení negativních vlivů v rozpočtovém hospodaření obce. Na průběžné kontrole rozpočtu obce se podílí finanční výbor, který je iniciativním a kontrolním orgánem zastupitelstva obce. Zřizuje ho zastupitelstvo obce. Finanční výbor se schází podle potřeby, zpravidla pravidelně jednou měsíčně a hodnotí vývoj hospodaření a dává náměty na změny.

Kontrola rozpočtu obce

Po skončení rozpočtového období obce se provádí následná kontrola jejího plnění v podobě závěrečného účtu obce. Nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu ÚSC je povinnost nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. U obcí je to krajským úřadem nebo auditorem. Před projednáním závěrečného účtu obce, které provádí zastupitelstvo obce, je nutné závěrečný účet zveřejnit po dobu minimálně 15 dnů na úřední desce.

2.3.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba závazně člení příjmy a výdaje veřejných rozpočtů. V ČR upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů.

Rozpočtová skladba uplatňuje 4 základní hlediska třídění:

- odpovědnostní – třídí závazně příjmy a výdaje státního rozpočtu;
- druhové – třídí finanční operace na příjmy, výdaje a financování;
- odvětvové – používá třídění na 6 skupin;
- konsolidační – spojeno s konsolidací rozpočtů, při kterých se nemění výsledek bilance, ale objem na příjmové straně a výdajové straně.¹²

Druhové třídění označuje položky čtyřmístným kódem. První číslo označuje třídu, druhé číslo seskupení položek, třetí číslo označuje podseskupení položek a jednotlivé položky příjmů a výdajů jsou označovány celým čtyřmístným kódem. Toto třídění obsahuje 7 tříd, a to:

Třída 1 – Daňové příjmy;

Třída 2 – Nedaňové příjmy;

Třída 3 – Kapitálové příjmy;

¹² PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. 375 s.

Třída 4 – Přijaté dotace;

Třída 5 – Běžné výdaje;

Třída 6 – Kapitálové výdaje;

Třída 8 – Financování.

2.3.3 Příjmy obce

Pro rozpočet obcí mají jejich příjmy naprosto rozhodující roli, neboť právě ony slouží jako zdroj k pokrývání veřejných výdajů. Jsou zpravidla nenávratným zdrojem obcí a významně se podílejí na přerozdělování hrubého domácího produktu. Jednotlivé příjmy obce jsou přehledně rozděleny podle rozpočtové skladby. To zajišťuje jejich přehlednost, sumarizaci, kontrolu a možnost srovnávání údajů v čase i prostoru.¹³

Z hlediska klasifikace příjmů obce, je mimo dalších hledisek, velmi významné rozdělení příjmů na běžné a kapitálové příjmy.

Běžné příjmy obce se opakuji většinou každý rok, i když ne ve zcela stejném objemu. Jsou určeny na financování běžných, každoročně se opakujících potřeb, tzn. hlavně výdajů na zabezpečení lokálních veřejných statků. Můžeme je členit dvěma různými způsoby:

a) podle charakteru:

- **daňové, nenávratné příjmy** – představují největší skupinu běžných příjmů (daně jako povinné platby stanovené daňovými zákony, v ČR sem můžeme zahrnout i správní poplatky);
- **nedaňové příjmy** – všechny ostatní příjmy, z nichž některé mohou být stanoveny zákonem (např. v ČR pokuty za znečištění životního prostředí);

b) podle původu:

- **vlastní příjmy** – místní daně, podle daňového určení také svěřené daně (neboli výlučné a rozpočtově určené), popřípadě i sdílené daně (podíl na státních daních), správní poplatky za úkony, které samospráva vykonává v rámci své přenesené působnosti, vlastní nedaňové příjmy (např. z podnikání obce), uživatelské poplatky za smíšené veřejné statky;
- **příjmy z přerozdělovacích procesů**, do kterých patří:

¹³ PAŘÍZKOVÁ, I.: Finance územních samosprávných celků. 1998. s. 102.

- nenávratné transfery – sem patří dotace z rozpočtové soustavy, příjmy od jiných subjektů;
- návratné - krátkodobé a překlenovací úvěry, které jsou neinvestičního charakteru, se splatností v rozpočtovém roce, případně jiné krátkodobé půjčky a finanční výpomoci z rozpočtové soustavy, zpravidla bezúročné.¹⁴

Kapitálové příjmy v územním rozpočtu jsou jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakují. Kapitálové příjmy jsou v zásadě považovány za nedaňové příjmy. Jsou obvykle účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb, mezi které patří zejména pořízení investic v lokálním a regionálním veřejném sektoru, z nichž budou profitovat zejména budoucí generace. Tyto příjmy můžeme členit takto:

- **vlastní** – např. příjmy z prodeje majetku, cenných papírů;
- **příjmy z přerozdělovacích procesů**, které se dělí na:
 - nenávratné transfery – dotace, příjmy od jiných subjektů (např. dary na pořízení investice), včetně finančních prostředků z fondů Evropské unie, poskytovaných na financování rozvojových projektů;
 - návratné – střednědobý nebo dlouhodobý úvěr od určitého peněžního ústavu na financování investic, příjmy z emise komunálních cenných papírů (obligací), ostatní kapitálové půjčky apod.¹⁵

Daňové příjmy představují nejvýraznější a také rozhodující část příjmů veřejných rozpočtů, tedy i obce. V ČR představuje podíl daňových příjmů na celkových příjmech obce kolem 60 %. Výnos z daní, které jsou vybírány na celém území státu, je v posledních letech ve stále větší míře rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. To má za cíl zejména posílit finanční nezávislost a hospodaření územní samosprávy.¹⁶

Nedaňové příjmy obcí

U této skupiny příjmů disponuje obec, na rozdíl od daňových příjmů, výrazně většími pravomocemi, kterými může ovlivnit výši těchto příjmů. Nedaňové příjmy se podílí na celkových příjmech obce zhruba 10 %.

¹⁴ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 251-252.

¹⁵ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 252-253.

¹⁶ PAŘÍZKOVÁ, I.: Finance územních samosprávných celků. 1998. s. 112-116.

Vlastní nedaňové příjmy obcí mohou mít charakter běžného i kapitálového příjmu a patří mezi ně především příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky za některé smíšené lokální a regionální smíšené veřejné statky, sankční pokuty, příjmy z mimorozpočtových fondů (pokud jsou vytvářeny), ostatní příjmy – kapitálové příjmy, příjmy ze sdružování prostředků, dary a výnosy z veřejných sbírek.¹⁷

Nejvýznamnějším nedaňovým příjmem jsou pro obce příjmy z vlastní činnosti. Tyto příjmy představují tradiční příjem rozpočtů obcí a krajů. I když podíl této skupiny příjmů na celkových příjmech rozpočtu obce není nijak výrazný, nedá se zpochybnit význam této skupiny příjmů, neboť pomáhají vyrovnávat hospodaření obce.¹⁸

Dotace jsou nenávratné peněžní transfery, které jsou obcím poskytovány zejména proto, že nejsou samy o sobě finančně soběstačné. Patří mezi objemově nejdůležitější transfery, které směřují do rozpočtu obcí. Dotace jsou po daňových příjmech druhým nejvýznamnějším prostředkem, z něhož dochází k financování obcí (viz příloha č. 1). Jsou poskytovány zejména z důvodu toho, že obce musí vykonávat některé činnosti v rámci přenesené působnosti, ke které jsou jim poskytovány potřebné finanční prostředky. Tyto peněžní transfery velmi příznivým způsobem ovlivňují hospodaření obcí. Díky nim obce mají mnohem větší možnosti v základních oblastech financování a mohou tak finančně podpořit nejruznější organizace a činnosti, které působí na jejich území.

V ČR do rozpočtu obcí plynou zejména účelové dotace. Ty mohou být buď běžné, které slouží zejména k financování provozních potřeb, nebo kapitálové, které slouží k zajištění určité míry veřejných statků. Dotace mohou být také tříděny z jiného hlediska na nárokové a nenárokové. Na nárokové dotace má obec automaticky nárok a obdrží je bez jakékoliv žádosti. Naopak o získání nenárokové dotace musí obec žádat a také splnit určité podmínky.¹⁹

2.3.4 Výdaje obce

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů jsou hlavními výdaji obce:

- závazky vyplývající obci z plnění povinností uložených zákonem;
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti;

¹⁷ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 2004. s. 281-289.

¹⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe 2007. s. 182.

¹⁹ PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe 2007. s. 133.

- výdaje spojené s výkonem státní správy;
- závazky uzavřených smluvních vztahů;
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů;
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi;
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšnou činnost;
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce.²⁰

Výdaje jsou peněžní prostředky související se zabezpečováním chodu obce, které odcházejí z rozpočtu. Obce mohou ze svého rozpočtu financovat téměř cokoli. Základním omezením je velikost rozpočtu obce a povinnost financovat především to, co obci ukládá zákon.

Výdaje se člení na běžné a kapitálové. Běžné výdaje se pravidelně opakují v příslušném roce, někdy se o nich hovoří jako o neinvestičních nebo provozních výdajích. V posledních letech tvořily běžné výdaje obcí zhruba 70 %, přesnější údaje jsou uvedeny v tabulce v příloze č. 1. Většina běžných výdajů se musí ze zákona zabezpečovat. K běžným výdajům patří např. výdaje na školství, zdravotní péči, všeobecnou veřejnou správu a služby, služby pro obyvatelstvo, apod.

Kapitálové výdaje se obvykle neopakují. Tyto výdaje jsou zejména na investiční činnost, k financování dlouhodobých investic přesahujících rozpočtové období. Jde např. o financování konkrétních investic nebo splácení investičních úvěrů. Oproti běžným výdajům, nejsou kapitálové výdaje tak významné, tvoří přibližně 30 % výdajů obcí (viz příloha č. 1).

Výdaje, které zabezpečují všechny statky pro obyvatele obce, jsou výdaji alokačními. Tyto výdaje mají stabilizační a regulační účinky. Ovlivňují růst pracovních příležitostí, případně i snižování nezaměstnanosti v obci, protože nákup služeb od soukromých firem, vlastní podnikání apod. ovlivňuje poptávku i nabídku v tomto sektoru. Redistribuční výdaje jsou obcemi používány málo, jde o příspěvky k nájemnému pro sociálně slabší skupiny obyvatel apod.²¹

²⁰ Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů § 9

²¹ Provazníková, R. Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe. 2007. s. 186.

Široký rozsah výdajů obcí daný rozpočtovým omezením je částečně omezen o následující výdaje: zákaz poskytování dotací politickým stranám, zákaz veřejné podpory většího rozsahu, zákaz ručení za fyzické a právnické osoby, stanovení odměn zastupitelům a odměňování zaměstnanců úřadů.

2.4 Místní poplatky

Místní poplatky patří mezi historický a také tradiční příjem obcí. Jsou to fiskální nástroje, které určuje a také spravuje obec sama. O tom, zda a které místní poplatky budou v obci zavedeny, rozhoduje obec ve své samostatné působnosti. Jejich případné zavedení je nutné provést prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. Zároveň je však potřeba říct, že nelze zavést jiné než ty, které Zákon o místních poplatcích (ZMP) dovoluje. Do určité míry je obec omezena, také co se týče výše sazby poplatku. ZMP totiž stanovuje u každého místního poplatku maximální možnou sazbu, kterou může obec od svých obyvatel vybírat.

Místní poplatky se řadí mezi daňové příjmy obcí a měst. Netvoří však nijak výrazný podíl v těchto příjmech. Na celkových příjmech obcí se zpravidla podílí jen několika málo procenty.

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje vybírat tyto místní poplatky:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- h) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.²²

²² §1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění.

2.4.1 Nejčastěji zaváděné místní poplatky

Poplatek ze psů

Tento poplatek je jedním z nejčastěji vybíraných místních poplatků. Plní funkci týkající se nejen příjmu do rozpočtu obce, ale i funkci regulační.

Poplatek ze psů musí platit držitel psa, na kterého se také vztahuje povinnost psa přihlásit. Zákon jej definuje jako FO nebo PO, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území příslušné obce v České republice. Poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla. Poplatek se platí ze psů starších 3 měsíců. Základním obdobím, pro které je stanovena sazba poplatku, je jeden kalendářní rok. Zákon upravuje také okruh osob, které jsou ze zákona od placení poplatku osvobozeny. Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením podle zákonů sociální a důchodové oblasti.²³

Sazba poplatku ze psů může činit maximálně až 1500,- Kč za kalendářní rok na jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200,- Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši.²⁴

Poplatek za užívání veřejného prostranství

Tento poplatek se vybírá za zvláštní užívání veřejné prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb. Také pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí. Dále pro umístění skládek a vyhrazení trvalého parkovacího místa. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely se poplatek neplatí.

Poplatek za užívání veřejného prostranství platí FO i PO, které veřejné prostranství v zákoně uvedeným způsobem užívají. Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí až 10,- Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. V zákonem

²³ § 2 odst. 1 a 2, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. s. 22-23.

stanovených případech disponuje obec možností zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Stejně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, tak i zde zákon umožňuje obcím stanovit obecně závaznou vyhláškou poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.²⁵

Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

U tohoto poplatku je rovněž velmi důležitá nejen fiskální, ale i regulační funkce. Na představitelích obce stojí rozhodnutí, zda se zaměří na omezení škodlivých společenských následků, které mohou vzniknout používáním hracích přístrojů, či spíše upřednostní rozpočtový přínos vznikající díky tomuto poplatku.

Předmětem poplatku je každý provozovaný výherní hrací přístroj povolený ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu. Poplatníkem je zde provozovatel výherního hracího přístroje či jiného technického zařízení povoleného Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu. Provozovatelem se rozumí osoba, které bylo příslušným orgánem vydáno oprávnění k provozování výherního hracího přístroje.

ZMP neurčuje žádné osoby, které by byly osvobozeny od placení tohoto poplatku. Obec má však prostřednictvím obecně závazné vyhlášky možnost tento poplatek vůbec nevybírat. Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj činí od 1000,- Kč do 5000,- Kč na tři měsíce.²⁶

S účinností od 01.01.2012 obce pozbyly oprávnění zavést a následně vybírat na svém území místní poplatek dle § 10a zákona o místních poplatcích, obce tedy již nejsou oprávněny zpoplatnit provoz žádných výherních hracích přístrojů. Dosavadní obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích se tak stávají v částech týkajících se tohoto místního poplatku neaplikovatelnými.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

I u tohoto poplatku můžeme hovořit zejména o jeho fiskální funkci a také pro obec poměrně významném rozpočtovém přínosu. Obec je na základě zákona považována za původce

²⁵ §4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁶ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. s. 4-43.

tzv. komunálního odpadu, tedy veškerého odpadu, který se vytváří na území obce aktivním působením FO. Za komunální odpad se podle zákona o odpadech považuje veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti FO mimo odpadů vznikajících u PO nebo FO oprávněných k podnikání.

Poplatníkem za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů jsou podle zákona dvě skupiny poplatníků. Mezi první skupinu patří FO mající v obci trvalý pobyt. Do druhé skupiny poplatníků patří FO vlastníci stavbu, která je určená nebo slouží k individuální rekreaci.²⁷

Sazba poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je vyjádřením souhrnu dvou částek. První částka může být zákonem stanovena až na 250,- Kč za povinnou osobu a kalendářní rok. Druhá částka je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího roku, které vynaložila na sběr a svoz netříděného odpadu, horní hranicí maximálně na 250,- Kč za povinnou osobu a kalendářní rok. Za skutečné náklady jsou považovány finanční prostředky vynaložené pouze na sběr a svoz netříděného odpadu.²⁸

2.4.2 Další místní poplatky

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Vybírání tohoto poplatku má význam pro lázeňská místa a turistická centra, kde jsou zvýšené náklady na udržování a rozvíjení služeb a zařízení, která jsou zřizována hlavně pro návštěvníky těchto míst, pro jejich potřebu a užívání. Prostřednictvím tohoto poplatku návštěvníci přispívají obci na tyto zvýšené náklady.

Tento poplatek platí FO, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace v těch případech, kdy tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu. Sazba poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí až 15,- Kč za osobu a za každý, i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obce mohou stanovit poplatek týdenní, měsíční či roční paušální částkou.²⁹

²⁷ § 10b odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. s. 47.

²⁹ § 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Od placení tohoto poplatku je osvobozen poměrně široký okruh osob. Platbě nepodléhají např. osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu, a také jejich průvodci.³⁰

Poplatek ze vstupného

Předmětem tohoto poplatku je vstupné vybírané z kulturních, sportovních, reklamních nebo prodejních akcí. Toto vstupné je sníženo o daň z přidané hodnoty, pokud je již obsaženo v ceně vstupného. Zákon také přesně definuje vstupné, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí peněžní částka, kterou návštěvník zaplatí za to, že se této konkrétní akce může zúčastnit.

Od poplatku ze vstupného jsou osvobozeny akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Obec však může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky osvobodit i další akce, u kterých se pokládají za pořadatele neziskové organizace, organizace zřízené obcí nebo takové akce, jež samotná obec spolupořádá.

Sazba poplatku je stanovena procentuální částkou a může činit až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Druhou možností je stanovení poplatku paušální částkou.³¹

Poplatek z ubytovací kapacity

Stejně jako místní poplatek za lázeňský a rekreační pobyt, tak i tento poplatek má pro obec zejména fiskální přínos.

Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Za poplatníka se u tohoto poplatku považuje ubytovatel, jenž je FO či PO, poskytující na přechodnou dobu ubytování. Od 1. 1. 2010 může sazba poplatku z ubytovací kapacity činit až 6,- Kč za každé využití lůžko a den. Před tímto datem byl maximální tarif 4,- Kč za každé využití lůžko a den. Podobně jako u dalších poplatků má obec oprávnění určit poplatek paušální sazbou na jeden rok.

³⁰ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. s. 26.

³¹ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. s. 35.

V ZMP je také vymezeno, které zařízení jsou od tohoto poplatku osvobozeny. Patří mezi ně ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků, ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení, a také v neposlední řadě ubytovací kapacita v zařízeních, které slouží sociálním a charitativním účelům.³²

Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Základním cílem tohoto poplatku je do určité míry omezit pohyb motorových vozidel v určitých lokalitách, zklidnit a chránit historické části měst a také udržet či zlepšit životní podmínky v určitých místech obce. Vedle rozpočtového přínosu je zde důležitá rovněž regulační funkce tohoto poplatku.

Poplatek platí FO nebo PO, které bylo vydáno povolení k předmětnému vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst města, do kterých je jinak příslušnou dopravní značkou vjezd zakázán. Obec musí ve své obecně závazné vyhlášce určit vybraná místa, ve kterých bude platit režim vybírání poplatku.³³

Od poplatku jsou dle ZMP osvobozeny FO, které mají trvalý pobyt nebo vlastní nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti.

Horní mez sazby poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí až 20,- Kč za den. Obec může stanovit rovněž paušální částkou, pokud se takto dohodne s poplatníkem.³⁴

Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Hlavním důvodem a impulsem zavedení tohoto místního poplatku v obcích je získání určitých finančních prostředků na vybudování stavby vodovodu a kanalizace. Podle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích se vodovodem rozumí provozně samostatný soubor staveb a zařízení, které zahrnují vodovodní řady a vodárenské objekty, její úpravu

³² § 7 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³³ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. S. 39.

³⁴ § 10 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

a shromažďování. Tento místní poplatek však v současné době není vybírán příliš mnoho obcemi, jelikož s jeho zavedením souvisí velké finanční prostředky.

Poplatníkem je zde vlastník stavebního pozemku. Pokud by mělo k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, tak jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně. Sazba tohoto poplatku nesmí překročit rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Sazba na 1m² zhodnoceného stavebního pozemku je stanovena obcí v obecně závazné vyhlášce.³⁵

³⁵ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. Místní poplatky v praxi. 2004. s. 50.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

Obec Horní Suchá leží na území bývalého Těšínského knížectví. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1305. Geograficky se nachází ve východním koutu republiky, mezi městy Karviná, Havířov a Český Těšín, v blízkosti hranic sousedního Polska. Rozlohou 980 ha a s 4 685 obyvateli (k 31.12.2011) se řadí mezi středně velké obce regionu. Pod obcí se nacházely, v dnešní době již z velké části vytěžené, zásoby černého uhlí, jehož těžba významně ovlivnila vývoj Horní Suché.

K vytvoření lepší představy o situaci a hospodaření obce, jsou zde uvedeny podstatné mezníky v historii obce, které měly největší vliv na rozvoj a dnešní podobu obce.

V hustě osídleném regionu Karvinska je mnoho hornických obcí. Jednou z nich je i obec Horní Suchá, původně zemědělská a řemeslná osada, kde v devatenáctém století byla objevena rozsáhlá ložiska uhlí. Tento objev znamenal nové pracovní příležitosti a tím rozmach struktury obce. Na začátku 20. století byl otevřen Důl František, který těžbou černého uhlí i v poválečných letech zajišťoval obci prosperitu. Těžba černého uhlí ovlivnila vývoj Horní Suché pozitivně i negativně. Na jedné straně poskytla příležitost k rozvoji, na druhé přinesla nezvratné následky a dopady těžby na okolní krajinu. V roce 1990 se obec Horní Suchá osamostatnila a rozhoduje o svém vývoji sama. Do osudu obce se promítly nejen politické, ale také hospodářské a ekonomické změny, které v té době proběhly v ČR. V roce 1999 byl Důl František, který po dobu své existence vytěžil miliony tun, dával práci tisícům lidí a zásadním způsobem změnil tvář obce, definitivně ukončil těžbu na území obce. Zdálo se, že potenciál tohoto místa je již vyčerpán. Po uzavření dolu obec tváří v tvář vysoké nezaměstnanosti a hrozbě pozůstatku zdevastovaného areálu začala usilovat o přeměnu starého dolu na moderní průmyslovou zónu. Horní Suchá byla první samosprávou v ČR, která si tento úkol naložila na svá bedra a zatím zřejmě jedinou, která tento plán dotáhla do zdárného konce. Od roku 2010 je Průmyslová zóna František místem zaměstnání na 300 lidí. Pokud budou uskutečněny všechny původní záměry, najde zde v budoucnu pracovní uplatnění až tisíc zaměstnanců. Už nyní přestává být provoz průmyslové zóny pro obec ztrátový. Díky tomu, že tohoto všeho bylo dosaženo na stávajících, průmyslem již zdevastovaných prostorech a nedošlo k záboru nových zelených ploch, byla Průmyslová zóna František v roce 2010 vyhlášena vítězem kategorie „Brownfield roku“.

Na území obce Horní Suchá působí od roku 1994 společnost Depos Horní Suchá, a.s. v oblasti nakládání s odpady, která byla založena na základě potřeby obcí a měst okresu Karviná nakládat s odpady v souladu s platnou legislativou. Od roku 1995 společnost vstoupila také na trh svozu odpadů.

Díky bohaté historii obce a poloze v blízkosti hranic sousedního Polska, téměř čtvrtinu obyvatel Horní Suché tvoří občané hlásící se k polské národnostní menšině. Vedle české základní školy a mateřské školy zde řadu let působí základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím. Tyto instituce zřizuje obec jako příspěvkové organizace.

3.1 Hospodaření obce Horní Suchá v letech 2007 - 2011

Každá obec má povinnost každoročně sestavit rozpočet obce a podle něj i hospodařit. Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný, může ovšem skončit přebytkem nebo schodkem. Tato podkapitola je zaměřena na analýzu hospodaření obce Horní Suchá ve sledovaném období let 2007 -2011. Příjmy i výdaje se člení dle rozpočtové skladby. Příjmy se dělí do čtyř tříd podle druhového hlediska na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové příjmy a dotace. Výdaje se člení na běžné a kapitálové. V následující Tab. č. 3.1 je zachycen vývoj jednotlivých příjmů a výdajů. Uvedené údaje jsou po konsolidaci.

Tab. č. 3.1 Hospodaření obce Horní Suchá v letech 2007 -2011

(v tis. Kč)

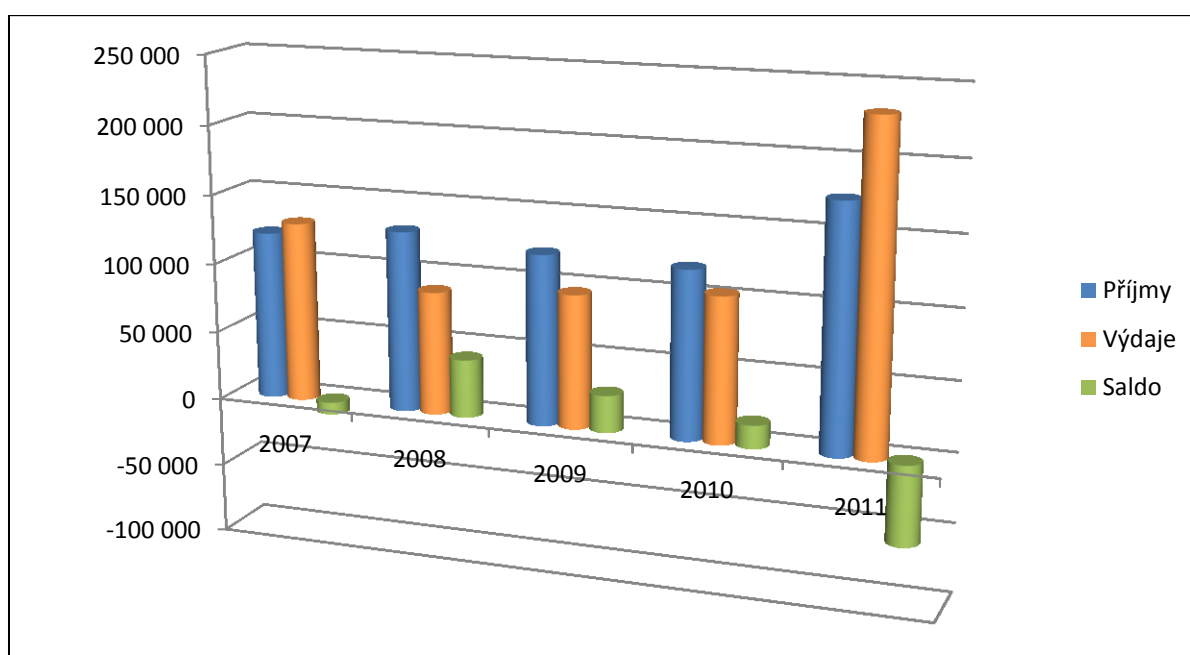
POLOŽKY		ROK				
		2007	2008	2009	2010	2011
PŘÍJMY	Daňové	83 170,59	86 823,66	91 407,48	89 124,40	90 822,68
	Nedaňové	10 895,53	15 346,77	16 993,18	19 311,10	25 614,33
	Kapitálové	181,25	1 240,00	2600,53	5 085,00	1 213,53
	Dotace	26 671,59	26 454,66	10 950,57	6 639,43	56 874,80
	Celkem příjmy	120 918,96	129 865,09	121 951,76	120 159,93	174 525,34
VÝDAJE	Běžné	53 800,23	48 133,55	60 540,29	59 434,53	56 837,89
	Kapitálové	75 700,68	40 158,94	35 054,42	44 382,80	174 981,84
	Celkem výdaje	129 500,91	88 292,49	95 594,71	103 817,33	231 819,73
	SALDO	-8 581,95	41 572,60	26 357,05	16 342,60	-57 294,39

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Obec Horní Suchá ve sledovaném období hospodařila převážně s vyššími příjmy než výdaji, takže hospodaření skončilo přebytkem. Dosáhnuté přebytky v hospodaření obce byly vždy zahrnuty do rozpočtu dalšího roku. V prvním sledovaném roce bylo dosaženo schodku přibližně 8,5 mil. Kč. V roce 2008 dosáhla nejvyššího přebytku z celého sledovaného období, a to ve výši 41,5 mil. Kč. V dalších dvou letech obec opět hospodařila kladně, a sice v roce 2009 s přebytkem 26,3 mil. Kč a v roce 2010 s přebytkem v celkové výši 16,3 mil. Kč. V posledním sledovaném roce 2011 obec dosáhla schodku ve výši 57,3 mil. Kč. Vývoj hospodaření obce Horní Suchá ve sledovaném období je znázorněn v Grafu č. 3.1.

Graf č. 3.1 Vývoj hospodaření obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011

(v Kč)

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že ve sledovaném období celkové příjmy nemají výrazně rostoucí ani klesající tendenci, ale kolísají. Celkové výdaje v prvním a posledním roce sledovaného období mají výrazně rostoucí tendenci, což bylo způsobeno zvýšenými výdaji na plánovaný rozvoj obce. Podrobnější rozdělení jednotlivých příjmů a výdajů bude zaznamenáno v následujících kapitolách.

3.2 Příjmy obce

Lze konstatovat, že nejvýznamnější skupinu příjmů obecních rozpočtů dle celorepublikového průměru (viz příloha č. 1) tvoří příjmy daňové. V obci Horní Suchá, daňové příjmy

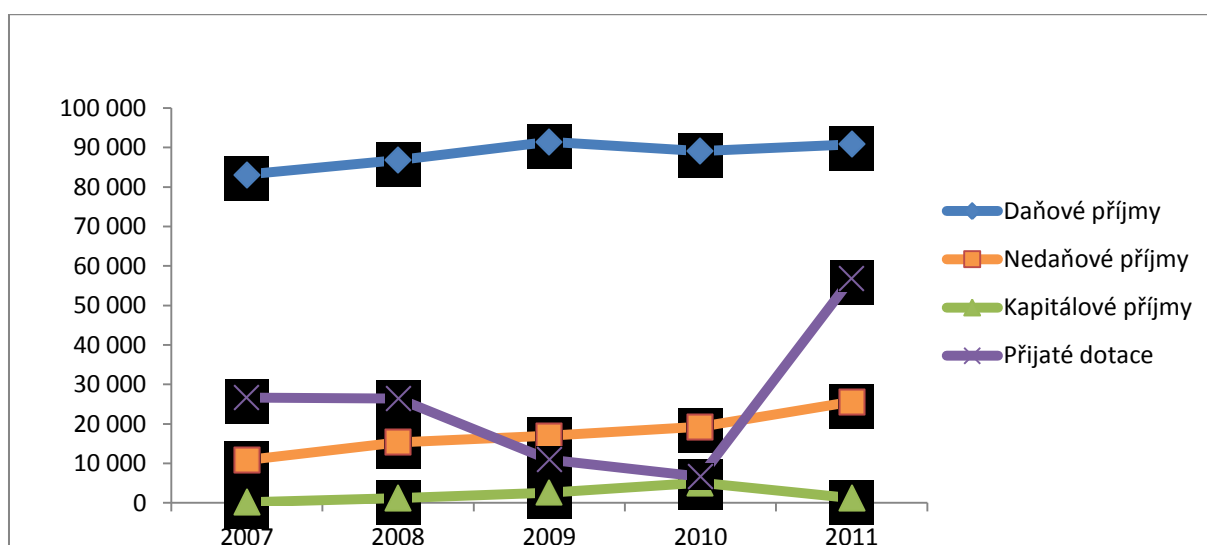
představují v průměru kolem 70 % celkového objemu příjmů. Podle celorepublikového průměru se podílí daňové příjmy zhruba 50 % na celkových příjmech rozpočtů obcí. Z tab. č. 3.2 je patrné, že obec Horní Suchá tento průměr dlouhodobě převyšuje.

Tab. č. 3.2 Procentní podíl příjmů na celkových příjmech v obci Horní Suchá

Příjmy	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové	68,78	66,86	74,96	74,17	52,04
Nedaňové	9,01	11,82	13,93	16,07	14,68
Kapitálové	0,15	0,95	2,13	4,23	0,69
Přijaté dotace	22,06	20,37	8,98	5,53	32,59
Celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Druhou nejvýznamnější skupinu příjmů v celorepublikovém poměru tvoří přijaté dotace, které v letech 2006 – 2010 tvořily průměrně 31,5% podíl celkového objemu příjmů (viz příloha č. 1). Rovněž v obci Horní Suchá tvoří transfery druhý nejdůležitější příjem obce, i když v porovnání s celostátním průměrem je mnohem nižší. Ve sledovaném období jsou patrné značné výkyvy ve výši přijatých dotací, mezi jednotlivými léty je rozdíl až 27 %. Ve třídě nedaňových příjmů obec dosahuje průměrných až mírně nadprůměrných hodnot v porovnání s celostátními hodnotami, které jsou rovněž uvedeny v příloze č. 1. Nejnižší příjmovou položku v rozpočtu obce každoročně tvořily kapitálové příjmy, které dosahovaly max. 4% podílu na celkových příjmech. Vývoj jednotlivých skupin příjmů ve sledovaném období názorně představuje graf č. 3.2.

Graf č. 3.2 Vývoj příjmů obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011**(v Kč)**

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

V příloze č. 2 jsou představeny vybrané nejvýznamnější položky příjmů v rozpočtu obce Horní Suchá ve sledovaném období 2007 – 2011.

3.2.1 Daňové příjmy

Jak již bylo zmíněno, nejvýznamnější skupinu příjmů obecních rozpočtů tvoří příjmy daňové či poplatkové. Jedná se o daně, jejichž celý výnos nebo jejich část jsou určeny do rozpočtu obce, a místní či správní poplatky. V tabulce č. 3.3 je uvedena struktura daňových příjmů.

Tab. č. 3.3 Struktura daňových příjmů obce v letech 2007 – 2011**(v tis. Kč)**

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Daně z příjmů a DPH	30 024	32 020	29 226	30 653	30 546
Daň z nemovitosti	1 632	1 689	1 638	2 259	1 300
Poplatek za uložení odpadů	49 711	51 194	58 217	54 392	57 162
Ostatní správní a místní poplatky	1 804	1 921	2 326	1 820	1 815
Celkem daňové příjmy	83 171	86 824	91 407	89 124	90 823
Roční nárůst/pokles v %	-	4,4	5,3	-2,5	1,9

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Ve sledovaném období daňové příjmy nemají výrazně kolísavé tendence. Nejnižších daňových příjmů obec dosáhla v roce 2007, v dalších letech byl zaznamenán nárůst o 4 až 5 procent. V roce 2010 byl zaznamenán pokles o 2,5 % a v roce 2011 opět nárůst, tentokrát o necelé 2 %.

Nadprůměrný podíl daňových příjmů v obci Horní Suchá je způsoben příjmy obce z poplatku za uložení odpadů na území obce. Z tabulky č. 3.3 je zřejmé, že tento příjem má nejvyšší podíl na daňových příjmech. Výše tohoto poplatku je každoročně ovlivněno množstvím uložených tun odpadu na skládce. Daň z příjmů a DPH měly vzrůstající tendenci do roku 2008. V roce 2009 z důvodu celosvětové krize došlo k poklesu těchto příjmů, v roce 2010 byl zaznamenán opět mírný nárůst, který trval i v roce 2011. Nárůst můžeme pozorovat u daně z nemovitostí v letech 2007 a 2008. Výjimku tvořil rok 2009, kdy daň poklesla o 3 %. V roce 2010 došlo k dynamickému nárůstu až o 38 % a v roce 2011 opět k poklesu o 42 %. Celý výnos této daně je svěřen obci, kde se příslušná nemovitost nachází. Tato daň se skládá z daně z pozemků a z daně ze staveb.

U místních a správních poplatků rovněž docházelo k růstu, a to do roku 2009. V roce 2010 byl zaznamenán pokles o 2,5 %, který se v roce 2011 ještě mírně prohloubil. Na celkových daňových příjmech se tyto poplatky podílely pouze 2 %. Obec může sama stanovit sazbu za poplatky do horní hranice dané zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a tím ovlivnit výnos z těchto poplatků. Obec Horní Suchá vybírá poplatek ze vstupného, poplatek ze psů, poplatek za provoz systémů shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu, poplatek za užívání veřejného prostranství a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Správní poplatky inkasuje obec za poskytované služby jako např. vydání stavebního povolení, ověření stejnopisu, opisu, kopie či ohlášení změny trvalého pobytu.

3.2.2 Nedaňové příjmy

Další důležitou položku příjmů představují příjmy nedaňové. Nedaňové příjmy pocházejí z vlastní hospodářské činnosti obce. Neodvíjejí se od velikosti obce, ale jsou ovlivněny strukturou a velikostí majetku obce. Mohou zároveň být ukazatelem, jak je obec podnikavá a do jaké míry dokáže zhodnotit své příjmy. Celorepublikový průměr nedaňových příjmů na celkových příjmech obcí se pohybuje kolem 10 %. V obci Horní Suchá ve sledovaném

období docházelo k pravidelnému nárůstu těchto příjmů. Nejnižší podíl byl zaznamenán v roce 2007 ve výši 9,01 % a nejvyšší podíl v roce 2010 ve výši 16,07 %. Tento nárůst byl způsoben zejména z důvodu rozšiřování činností v areálu průmyslové zóny.

V prvním roce sledovaného období nedaňové příjmy dosahovaly 10,9 mil. Kč. V roce 2008 byl zaznamenán dynamický růst o 40,8 %. V následujících letech příjmy měly stále rostoucí tendenci, a tudíž nejvyššího výnosu bylo dosaženo v roce 2011 ve výši 25,6 mil. Kč. V tabulce č. 3.4 je znázorněna podrobná struktura nedaňových příjmů obce Horní Suchá.

Tab. č. 3.4 Struktura nedaňových příjmů obce v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z nájmu bytů a nebytových prostor	4 322	4 494	4 962	4 897	5 178
Úroky a dividendy	1 139	1 896	3 655	3 629	2 657
Příjmy ze Sportovní haly, nájem Rehabilitace a Fitnes	912	909	822	914	887
Příjmy z úhrad dobývacího prostoru a vydobytých nerostů	712	2 099	1 154	851	2 134
Příjmy z průmyslové zóny	1 994	4 224	3 672	6 442	7 119
Ostatní nedaňové příjmy	1 817	1 725	2 728	2 578	7 639
Celkem nedaňové příjmy	10 896	15 347	16 993	19 311	25 614
Roční nárůst/pokles v %	-	40,8	7,3	13,6	32,6

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že největší položku do roku 2010 tvořily příjmy z nájmu bytů a nebytových prostor. V průměru se tyto příjmy podílejí 30 % na celkových nedaňových příjmech. Tyto příjmy nemají výrazně kolísavou tendenci. V roce 2010 v nově vybudované Průmyslové zóny František v Horní Suché došlo k nárůstu nových firem, a tím také ke zvýšení příjmů z důvodu rozšiřování činnosti v tomto areálu. V porovnání s rokem 2009 došlo k 75 % zvýšení těchto příjmů. V roce 2011 vzestupná tendence pokračovala o dalších 10,5 %. Příjmy z úroků a dividend mají během let 2007 – 2009 rostoucí tendenci. Od roku 2008 začaly růst, protože obec začala ukládat dočasně volné finanční prostředky do výhodně úročených terminovaných vkladů u různých bank. V roce 2009 došlo až k téměř dvojnásobnému nárůstu, v roce 2010 výnos z těchto příjmů klesl o 0,7 % a v roce 2011

byl zaznamenán propad o téměř 27 %. Další příjmy obec získává z úhrad dobývacího prostoru a vydobytých nerostů. Tyto příjmy mají kolísavou tendenci. V roce 2007 byly nejnižší, v dalším roce tyto příjmy vzrostly až trojnásobně. V roce 2009 došlo k mírnému poklesu těchto příjmů, a v roce 2010 příjmy z úhrad dobývacího prostoru a vydobytých nerostů klesly až o 27 %. V roce 2011 se tyto příjmy opět zvýšily téměř až trojnásobně. Významnou položku tvoří rovněž ostatní nedaňové příjmy, které v sobě zahrnují přijaté pojistné náhrady či ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené. Ve sledovaném období tyto příjmy různě kolísaly. Nejnížší byly v roce 2008 ve výši 1,7 mil. Kč a nejvyšší v roce 2011, kdy dosáhly částky 7,6 mil. Kč. Nejnížší položku nedaňových příjmů tvoří příjmy ze Sportovní haly, které jsou každoročně téměř vyrovnané. Tyto příjmy se podílí přibližně 6 % na celkových nedaňových příjmech.

3.2.3 Kapitálové příjmy

Tyto příjmy obce jsou svým charakterem jednorázové a neopakovatelné, jejich výši však může obec ovlivnit. Kapitálové příjmy slouží zpravidla k financování dlouhodobých investičních potřeb. Tato skupina příjmů tvoří v rozpočtu obce Horní Suchá objemově nejnižší položku. V roce 2007, 2008 a 2011 netvořily kapitálové příjmy ani 1 % z celkových příjmů obce. V následující tabulce je uveden vývoj kapitálových příjmů.

Tab. č. 3.5 Struktura kapitálových příjmů obce v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z prodeje pozemků	80	1 240	619	70	1 131
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	0	0	1 981	5 000	0
Příjmy z prodeje ostatního hmotného majetku	101	0	0	15	83
Celkem kapitálové příjmy	181	1 240	2 600	5 085	1 214
Roční nárůst/pokles v %	-	585,1	109,7	95,6	-76,1

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Jak je patrné z tabulky č. 3.5, z kapitálových příjmů se každoročně v rozpočtu obce objevily pouze příjmy z prodeje pozemků. Tyto byly nejvyšší v roce 2008 a nejnižší v roce 2010. Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí se vyskytovaly pouze v roce 2009 a 2010. V roce 2007, 2010 a 2011 obec realizovala příjem z prodeje ostatního hmotného majetku. Celkově

nejvyšších kapitálových příjmů bylo dosaženo v roce 2010, kdy došlo k prodeji haly v Průmyslové zóně. V tomto roce kapitálové příjmy dosáhly 4,2 % celkových příjmů obce, ovšem i tato hodnota je velmi vzdálena celorepublikovému průměru, který v letech 2007 – 2011 činil kolem 14 % (viz příloha č. 1).

3.2.4 Přijaté dotace

Poslední kategorii příjmů podle druhového hlediska tvoří přijaté dotace. Nárokové dotace jsou poskytovány obcím každoročně automaticky, jsou použity hlavně v souvislosti s výkonem státní správy, školství, sociálních služeb. Nenárokové dotace mohou obce získávat od krajů, ze státního rozpočtu, ze státních fondů, ale i z fondů Evropské unie. O tyto dotace se musí obec ucházet na základě stanovených pravidel.

V obci Horní Suchá patří příjmy z dotací k nejvíce kolísajícím příjmům. Celorepublikový průměr dle přílohy č. 1 ve sledovaném období činí 31,5 % na celkových příjmech. V porovnání s touto hodnotou dosahují příjmy z dotací v letech 2007 – 2010 v Horní Suché podprůměrných hodnot. Pouze v roce 2011 obec dosáhla celostátního průměru, kdy příjmy z transferů dosáhly 32,6% podílu na všech příjmech v rozpočtu obce. Nejnižší dotace byly přijaty v roce 2010, kdy se na celkových příjmech podílely pouze z 5,5 %. Tabulka č. 3.6 prezentuje podrobnější strukturu přijatých transferů.

Neinvestiční dotace v letech 2007 – 2011 neměly příliš kolísavé tendence, pohybovaly se kolem 3,4 mil. Kč. Pouze v roce 2010 byl zaznamenán nárůst o 66 %. Nejvýznamnější položku neinvestičních dotací za sledované období tvořily dotace ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu, které se v prvních třech sledovaných letech pohybovaly kolem 1,5 mil Kč, v roce 2010 se zvýšily na 2,7 mil. Kč a následně se mírně snížily na 2,3 mil. Kč. Druhou nejvýznamnější položku tvoří ostatní neinvestiční transfery ze SR. Tyto dotace se pouze v roce 2010 vyšplhaly na částku 2,9 mil Kč. V ostatních letech se pohybovaly kolem 1,2 mil. Kč. Dotace plyne od orgánů státní správy (ministerstev zemědělství, životního prostředí, kultury apod.) a poskytuje se např. pro dotace přijímané od úřadů práce v rámci tzv. aktivní politiky zaměstnanosti. Každoročně obec přijímala také dotace od ÚSC. Tyto transfery měly sestupnou tendenci, v roce 2007 se přijatá částka pohybovala kolem 0,4 mil. Kč a v roce 2011 byla nejnižší, a to 0,2 mil. Kč. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa plynou obci dotace co do objemu průměrně nejvyšší. Tyto prostředky jsou určeny

na prevenci kriminality, na volby, na záchranu památkových rezervací, na obnovu vodovodů, kanalizací, výstavbu bytů, účelové dotace v oblasti požární ochrany či ekologické dotace.

Tab. č. 3.6 Struktura přijatých dotací v letech 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Neinvestiční dotace:					
Z Všeobecné pokladní správy SR	50	80	509	178	24
Ze SR v rámci souhrn. dotačního vztahu	1 470	1 525	1 539	2 667	2 344
Ostatní neinvestiční transfery ze SR	1 351	1 112	1 209	2 885	1 191
Z rozpočtů ÚSC	479	424	379	321	217
Neinvestiční dotace celkem	3 350	3 141	3 636	6 051	3 776
Investiční dotace:					
Investiční přijaté transfery ze SF	0	0	0	0	5 290
Ostatní investiční transfery ze SR	23 322	23 313	0	0	40 809
Z rozpočtů ÚSC	0	0	0	588	7 000
Od RR regionu soudržn. Moravskosl. kraje	0	0	7 314	0	0
Investiční dotace celkem	23 322	23 313	7 314	588	53 099
Celkem přijaté dotace	26 672	26 454	10 950	6 639	56 875
Roční nárůst/pokles v %	-	-0,8	-58,6	-39,4	756,7

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Investiční dotace se podílely v průměru 84 % na celkovém objemu přijatých dotací. Pouze v roce 2010 byly neinvestiční dotace vyšší než dotace investiční, které tvořily jen 9% podíl. V letech 2007, 2008 a 2011 největší podíl na přijatých dotacích měly investiční dotace ze státního rozpočtu, které v prvních dvou zmíněných letech dosahovaly 23 mil., a v posledním sledovaném roce až téměř 41 mil. Kč. V roce 2007 a 2008 byly tyto dotace určeny na výstavbu průmyslové zóny. V roce 2010 nejvyšší podíl na přijatých dotacích měla opět dotace investiční, která byla poskytnuta Regionální radou regionu soudržnosti Moravskoslezského kraje, a taktéž byla poskytnuta na účely rozvoje a podpory průmyslové zóny. Nejnižší investiční dotace za sledované období byla poskytnuta v roce 2010 z Moravskoslezského kraje, a také byla určena na potřeby rozvoje průmyslové zóny. Pouze v roce 2011 obec obdržela dotaci také i ze státních fondů.

3.3 Výdaje obce

Dle celorepublikového průměru (viz příloha č. 1) je patrné, že významnější skupinu výdajů obecních rozpočtů tvoří běžné výdaje. Toto platí i pro obec Horní Suchá, alespoň po většinu sledovaného období. Za sledované období běžné výdaje představují v průměru 49 % výdajů obce. Tyto výdaje zde tvoří kromě roku 2007 a 2011 významnější část výdajů. Podle celostátního průměru se podílí běžné výdaje zhruba 68 % na celkových výdajích rozpočtů obcí. Z tab. č. 3.7 lze však konstatovat, že obec Horní Suchá má tyto výdaje podprůměrné.

Tab. č. 3.7 Procentní podíl výdajů na celkových výdajích v obci Horní Suchá

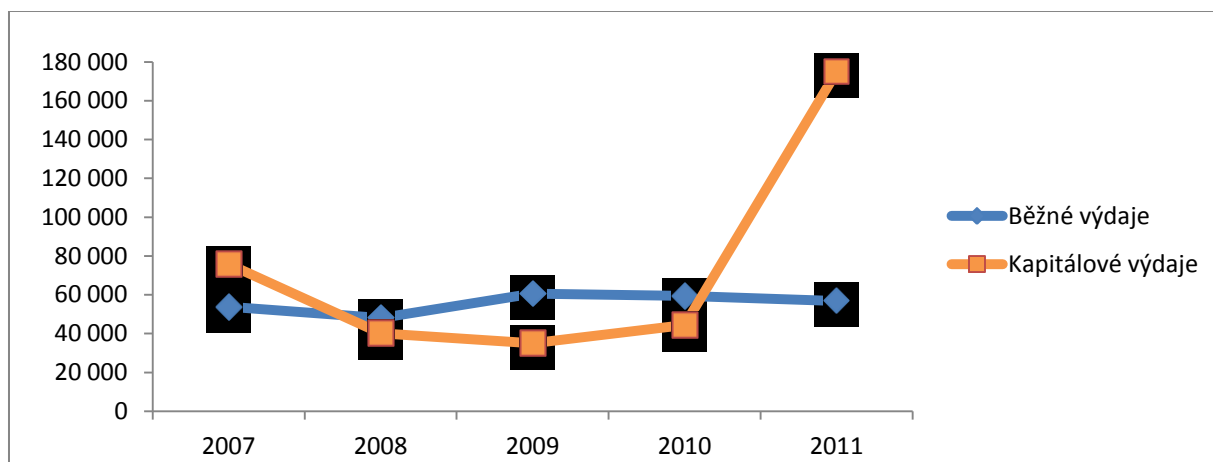
Výdaje	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Běžné	41,54	54,52	63,33	57,25	24,52
Kapitálové	58,46	45,48	33,67	42,75	75,48
Celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Druhou skupinu výdajů tvoří výdaje kapitálové, které dle republikového průměru činí 32 %. Ve sledovaném období jsou patrné výkyvy jak u běžných, tak u kapitálových výdajů. Největší skok je zaznamenán v roce 2011, kdy poměr mezi běžnými a kapitálovými výdaji dosáhl změny o 32,75 %. Vývoj jednotlivých skupin výdajů na celkových výdajích ve sledovaném období názorně představuje graf č. 3.3.

Graf č. 3.3 Vývoj výdajů obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

V příloze č. 3 jsou představeny vybrané nejvýznamnější položky výdajů v rozpočtu obce Horní Suchá ve sledovaném období 2007 – 2011.

3.3.1 Běžné výdaje

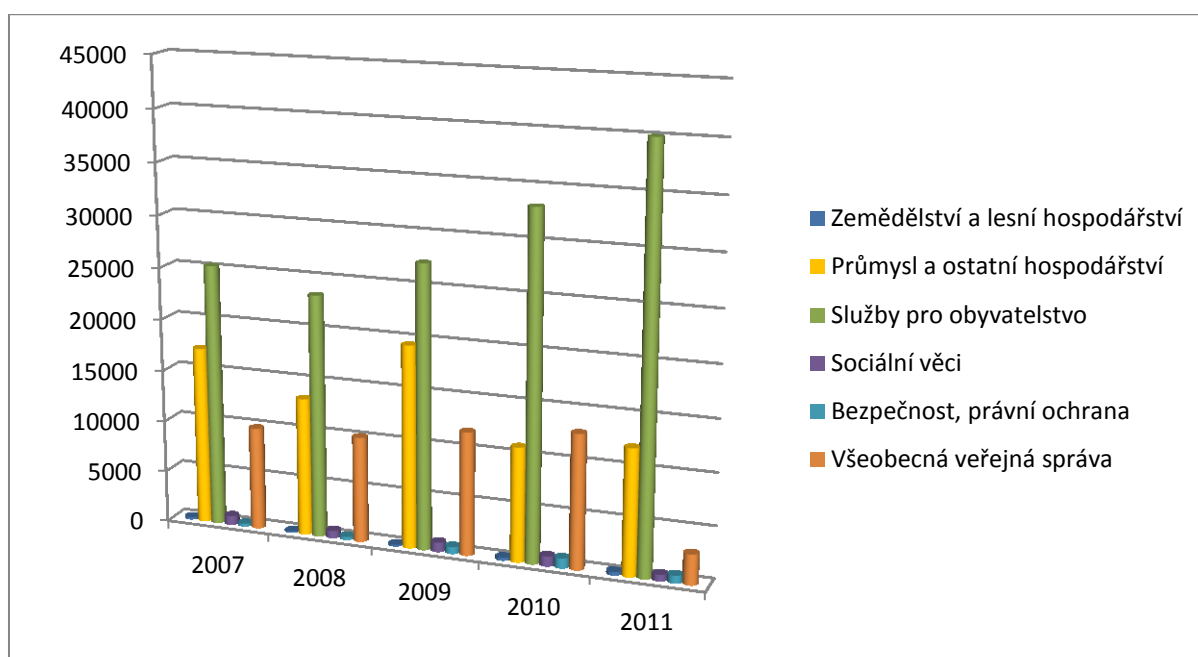
Jak již bylo výše zmíněno, běžné výdaje představují největší skupinu výdajů v rozpočtu obcí. Patří zde zejména výdaje na platy zaměstnanců, nákupy energií, nákupy služeb, dávky, transfery či dotace jiným rozpočtům. Za sledované období byly zaznamenány nejnižší běžné výdaje v roce 2008 a nejvyšší v roce 2009, kdy došlo k nárůstu o 25,8 %. Analýza výdajů bude provedena podle členění dle odvětví. Tabulka č. 3.8 znázorňuje odvětvové členění běžných výdajů v letech 2007 – 2011.

Tab. č. 3.8 Odvětvové členění běžných výdajů obce v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Zemědělství a lesní hospodářství	200	130	155	274	314
Průmysl a ostatní hospodářství	17 203	13 353	19 565	11 031	12 172
Služby pro obyvatelstvo	25 344	23 430	27 332	33 260	40 049
Sociální věci	858	702	910	960	631
Bezpečnost, právní ochrana	265	295	660	950	734
Všeobecná veřejná správa	9 930	10 224	11 918	12 960	2 938
Běžné výdaje celkem	53 800	48 134	60 540	59 435	56 838
Roční nárůst/pokles v %	-	-10,5	25,8	-1,8	-4,4

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Na níže uvedeném grafu č. 3.4 jsou představeny výkyvy běžných výdajů v obci Horní Suchá za sledované období 2007 – 2011.

Graf č. 3.4 Vývoj běžných výdajů obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011**(v Kč)**

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Nejvýznamnější podíl na celkových běžných výdajích tvoří položka služby pro obyvatelstvo. Patří sem především výdaje spojené s rozvojem bydlení, veřejné osvětlení, kultura či školství. V letech 2007 – 2009 tyto výdaje byly celkem vyrovnané. V roce 2010 došlo k nárůstu o 22 %, kdy probíhaly opravy školních budov, a došlo ke zvýšení výdajů na údržbu nebytového fondu. V následujícím roce došlo ke zvýšení o dalších 20 %, kdy obec opravovala obřadní smuteční síň a měnila ve všech bytových domech elektroinstalaci. V roce 2011 tyto výdaje tvořily až 70 % běžných výdajů obce. Druhou nejvýznamnější položkou jsou výdaje na průmysl a ostatní hospodářství. Zde jsou zařazeny výdaje např. na vodní hospodářství, silnice, dopravu, podpora průmyslové zóny či odpadní vody. U této položky jsou zaznamenány značné výkyvy, např. v roce 2009 byly sledovány nejvyšší tyto výdaje, kdy obec opravovala most nad železnicí, a v dalším roce po dokončení oprav, se snížily o 56 %. U položky všeobecná veřejná správa docházelo až do roku 2010 k mírnému navyšování. Až v roce 2011 došlo k rapidnímu poklesu těchto výdajů až o 77 %. Skutečné výdaje u položky všeobecná veřejná správa činily v roce 2011 11 636 tis. Kč. Obec v tomto roce investovala vysoké částky do opravy dělnického domu, který je majetkem obce. Jelikož obec je od roku 2009 plátcem DPH, uplatnila v tomto případě nárok na vrácení DPH ve výši 8 698 tis. Kč, který ve výkazu je zaznamenán se znaménkem mínus. K položce všeobecná veřejná správa patří především výdaje na volby, odměny členům zastupitelstva či činnost místní správy. Další položku tvoří sociální věci, které zahrnují výdaje na osobní asistenty

či pečovatelskou službu. Zde nebyly za sledované období pozorovány výraznější výkyvy. Výdaje na bezpečnost a právní ochranu byly v roce 2007 a 2008 vyrovnané. V roce 2009 se zvýšily o 24 % a v dalším roce dokonce o 44 %, kdy bylo zakoupeno nové vozidlo pro požární sbor. V roce 2011 došlo k poklesu těchto výdajů o 23 %. Tyto výdaje byly vynaloženy hlavně na požární ochranu. Nejnižší podíl na běžných výdajích mají výdaje na zemědělství a lesní hospodářství, které byly nejnižší v roce 2008 a nejvyšší v roce 2011. V tomto roce dosahovaly 0,6% podílu na běžných výdajích obce.

3.3.2 Kapitálové výdaje

K pokrytí dlouhodobých investičních potřeb jsou určeny kapitálové výdaje, jejichž výše závisí na schopnosti obce získat zdroje na jejich krytí. Jsou propojeny jak s kapitálovými příjmy a dotacemi, tak s rozpočtovým výhledem. Jak již bylo zmíněno, tyto výdaje se v obci Horní Suchá podílí na celkových výdajích v průměru 51 %, z čeho je patrné, že je hodně investováno do rozvoje obce. V roce 2011 byly kapitálové výdaje nejvyšší za celé sledované období. Obec vydala ze svého rozpočtu téměř 175 mil. Kč z důvodu financování více významných investičních akcí. V roce 2007 kapitálové výdaje dosáhly částky 76 mil. Kč, z čeho téměř 77 % bylo určeno na výstavbu nové průmyslové zóny. V dalším roce došlo ke snížení kapitálových výdajů o 35,3 mil. Kč, a v roce 2009 byly tyto výdaje nižší o dalších 5 mil. Kč. Ke zvýšení došlo až v roce 2010, a to na 44 mil. Kč, kdy obec započala financování velkých investičních akcí. Odvětvové členění kapitálových výdajů je znázorněno v tabulce č. 3.9.

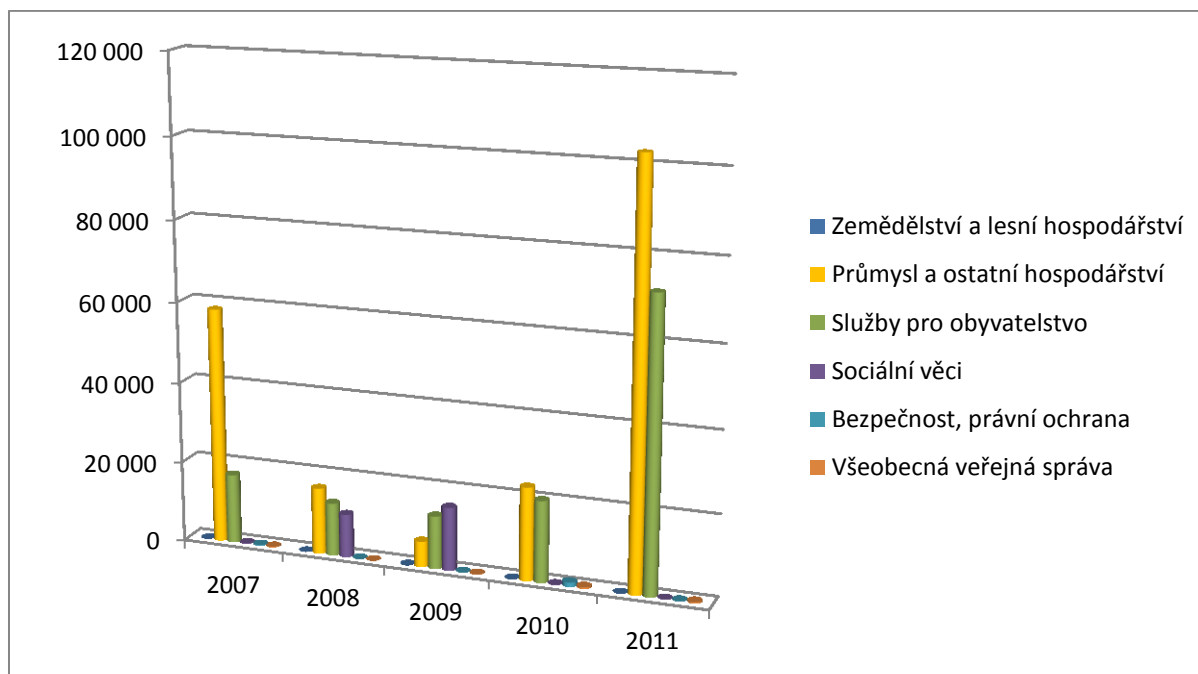
Tab. č. 3.9 Odvětvové členění kapitálových výdajů obce v letech 2007 – 2011 (v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Průmysl a ostatní hospodářství	58 169	16 427	6 302	22 925	102 812
Služby pro obyvatelstvo	17 137	13 060	13 045	20 072	71 796
Sociální věci	128	10 672	15 660	28	1
Bezpečnost, právní ochrana	138	0	0	1 029	75
Všeobecná veřejná správa	129	0	47	329	298
Kapitálové výdaje celkem	75 701	40 159	35 054	44 383	174 982
Roční nárůst/pokles v %	-	-47	-12,7	+26,6	294,3

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Během sledovaného období u všech odvětví kapitálových výdajů jsou patrné výrazné výkyvy, které názorně představuje graf č. 3.5.

Graf č. 3.5 Vývoj kapitálových výdajů obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011 (v Kč)

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Obec Horní Suchá ve sledovaném období nejvyšší finanční částky investovala do průmyslu. V roce 2007 směřovaly konkrétně do výstavby a rozvoje průmyslové zóny František. Po jejím zprovoznění v roce 2009 tyto výdaje výrazně klesly. K nárůstu došlo opět v roce 2010, kdy začala velká investiční akce týkající se odkanalizování obce a opravy silnic. Tyto akce pokračovaly i v roce 2011, kdy bylo investováno až téměř 103 mil. Kč do rozvoje obce. Druhou nejvýznamnější položku tvoří výdaje na služby pro obyvatelstvo. Tyto výdaje byly nejnižší v roce 2009, kdy činily 13 mil. Kč. V roce 2010 byl sledován nárůst, kdy obec investovala do rekonstrukcí budov základních škol. Nejvyšší výdaje zde obec dosáhla v roce 2011, kdy investovala částku kolem 72 mil. Kč. Byla započata investiční akce opravy dělnického domu, výstavby nového bytového domu a výstavby objektu pro tělovýchovnou jednotu. Položka sociální věci v letech 2007, 2010 a 2011 nebyla nijak významná. V roce 2008 a 2009 byl zaznamenán značný nárůst, což bylo způsobeno rekonstrukcí domu seniorů, který se nachází na území obce. K nejnižším kapitálovým výdajům patří výdaje na bezpečnost a ochranu, a výdaje na všeobecnou veřejnou správu. Na bezpečnost a právní ochranu obec vynakládala finanční prostředky pouze v roce 2007, 2010 a 2011, z čehož nejvyšší byly v roce

2010 v částce přibližně 1 mil. Kč. Na všeobecnou veřejnou správu byly nejvyšší výdaje vynaloženy v roce 2010 a v roce 2008 na tyto účely nebyly vynaloženy žádné finanční prostředky z řad kapitálových výdajů.

4 ZHODNOCENÍ ROLE MÍSTNÍCH POPLATKŮ V ROZPOČTU OBCE

Tato kapitola je zaměřená na konkrétní místní poplatky, které obec Horní Suchá využívá. Jsou zde popsány jednotlivé místní poplatky ve sledovaném období 2007 – 2011. Místní poplatky patří k daňovým příjmům obce. O jejich případném zavedení rozhoduje obec ve své samostatné působnosti, a to vydáním obecně závazné vyhlášky.

Obec Horní Suchá vybírá tyto místní poplatky:

- za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu;
- ze psů;
- za užívání veřejného prostranství;
- za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.

4.1 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu (PKO)

Tento poplatek obec vybírá na základě Obecně závazné vyhlášky (OZV) č. 4/2010, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu, která tímto nahradila OZV č. 3/2001.

Dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích sazba toho poplatku se skládá ze dvou částí. První část poplatku si obec podle zákona může určit sama až do výše 250,- Kč za rok. Toto rozhodnutí závisí pouze na zastupitelstvu obce. Druhá část je stanovena dle skutečných nákladů města na PKO, avšak zákon stanovuje maximální výši 250,- Kč za rok. Za sledované období, tzn. v letech 2007 – 2011 se v obci Horní Suchá výše PKO nezměnila. Dle výše zmíněné OZV č. 4/2010 se tento poplatek skládá:

a) z částky 240,00 Kč za kalendářní rok

b) z částky 0,00 Kč za kalendářní rok. Skutečné náklady předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu činily 2 512 264,00 Kč a byly vyúčtovány následovně: náklady 2 512 264 děleno 4538 (4476 osob s trvalým pobytem na území obce + 62 staveb

sloužících k individuální rekreaci) = 553,60 Kč. Z této částky byla stanovena sazba poplatku v bodě b) ve výši 0,00 Kč.

V obci Horní Suchá je stanovena sazba poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle poplatníka takto:

1. FO, která má v obci trvalý pobyt platí 240,00 Kč;
2. FO, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná FO, 240,00 Kč.;
3. FO, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci a současně i trvalý pobyt na území obce Horní Suchá, má snížený poplatek z titulu vlastnictví stavby určené nebo sloužící k individuální rekreaci, na 50 %, tedy na 120,00 Kč.

PKO je splatný jednorázově, nečiní-li poplatek za domácnost více než 900,00 Kč, vždy nejpozději do 31.03. příslušného kalendářního roku. Činí-li více než 900,00 Kč, je možnost úhrady ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do 31.03. a do 31.10. příslušného kalendářního roku. Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém vznikla povinnost, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

Od poplatku je osvobozen poplatník po dobu výkonu trestu, poplatník po dobu nepřetržitého pobytu v zahraničí, který trvá minimálně 1 rok a poplatník po dobu umístění v ústavu sociální péče.

V tabulce č. 4.1 je patrný vývoj PKO v letech 2007 – 2011. Jelikož sazba vybíraného poplatku je po celé období stejná, na růst nebo pokles má vliv pouze počet platících subjektů. Místní poplatek za odpad tvořil nejvýznamnější příjem ze všech místních poplatků vybíraných obcí, když za sledované období jeho podíl průměrně činil 74 %. Nejvyšší částka byla vybrána v roce 2207 a nejnižší v roce 2010. Výkyvy mezi jednotlivými léty jsou velmi nepatrné. Největší rozdíl nastal v roce 2010, kdy tyto příjmy klesly o 3,8 %.

Tab. č. 4.1 Vývoj PKO v letech 2007 – 2011**(v tis. Kč)**

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
PKO	1 054,3	1 037,8	1 040,6	1 001,1	1 038,5
Místní poplatky celkem	1 359,0	1 388,9	1 447,0	1 345,2	1 419,3
% podíl	77,6	74,7	71,9	74,4	73,2

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

4.1.1 Návrh změny u PKO

Místní poplatek z PKO představuje pro obec největší přínos v poměru k ostatním vybíraným poplatkům. Sazba poplatku je dle OZV obce stanovena na 240,- Kč ročně za osobu. To v roce 2011 přispělo do rozpočtu obce částkou 1 038,5 tis. Kč. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích však stanovuje u tohoto poplatku sazbu skládající se ze dvou částí, přičemž u každé části je uvedena maximální hranice 250,- Kč za rok. Poslanci chtějí v dubnu 2012 schválit novelu zákona, podle které by se mohly poplatky za popelnice zvýšit až o polovinu. Novinka by měla změnit jednu ze složek poplatku a umožnit obcím vybírat od občanů za odvoz odpadů místo 250,- Kč až 750,- Kč.³⁶ Druhá složka zůstane neměnná. Následující tabulka uvádí pět možných variant místního poplatku z PKO a jejich přínos do rozpočtu obce. Jednotlivé sazby byly stanoveny jako nejnižší částka 250,- Kč a 500,- Kč, což je max. možná sazba ze zákona. Rozmezí mezi variantami je rovnoměrné ve výši 50,- Kč. V posledním sloupci je představena situace novely zákony v případě, že by obec využila zvýšené sazby. Pro celkový příjem je brán počet poplatníků z roku 2011, což činilo 4327.

³⁶ http://zpravy.idnes.cz/dluhy-za-svoz-odpadu-0rc-/domaci.aspx?c=A120319_204614_domaci_brm

Tab. č. 4.2 Varianta na zvýšení sazby poplatku z PKO**(v Kč)**

Místní PKO	Rok 2011	1. varianta	2. varianta	3. varianta	4. varianta	5. varianta	Novela zákona
1. část poplatku	240	250	250	250	250	250	250
Příjem z 1. části	1 038,5	1 081,8	1 081,8	1 081,8	1 081,8	1 081,8	1 081,8
2. část poplatku	0	50	100	150	200	250	750
Příjem z 2. části	0	216,4	432,7	649,1	865,4	1 081,8	3 245,3
Příjem celkem	1 038,5	1 298,2	1 514,5	1 730,9	1 947,2	2 163,6	4 327,1

Zdroj: vlastní zpracování

Zvýšením místního poplatku z PKO dle variant 2. až 5. by došlo k výraznému zvýšení příjmů v rozpočtu obce. Z druhé strany by vzrostl počet neplatičů tohoto poplatku, jelikož obec Horní Suchá se potýká s problémem neplatičů i při sazbě 240,- Kč. Není to oficiální důvod, který brání zvýšení poplatku, ale jelikož se na území obce nachází skládka odpadů, z níž plynou obci nemalé příjmy, zastupitelstvo zatím nemělo vůli PKO zvyšovat.

4.2 Poplatek ze psů

Tento místní poplatek je v obci Horní Suchá vybírán na základě OZV č. 3/2010, o místním poplatku ze psů, který nahradil původně platnou OZV č. 4/2003, o místním poplatku ze psů.

Místní poplatek platí držitel psa, což je FO nebo PO, která má trvalé bydliště na území obce Horní Suchá. Platí se za psa staršího 3 měsíců. Níže uvedená tabulka představuje sazbu vybíraného poplatku za sledované období a v rozdělení dle druhu poplatníka. Jak je z tabulky č. 4.3 patrné, sazba poplatku byla ve většině případů neměnná. Pouze u položky poživatel invalidního, vdovského, vdoveckého důchodu, jenž je jeho jediným zdrojem příjmů nebo poživatel sirotčího důchodu, s trvalým bydlištěm v rodinném domě, došlo v roce 2011 ke snížení sazby.

Poplatek je splatný jednorázově, nečiní-li více než 500,00 Kč, vždy nejpozději do 31.03. příslušného kalendářního roku. Činí-li více než 500,00 Kč, je možnost úhrady ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do 31.03. a do 31.10. příslušného kalendářního roku. Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém vznikla povinnost, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok, se platí poplatek v poměrné výši, dle počtu kalendářních měsíců.

Tab. č. 4.3 Sazba poplatku za psa v Horní Suché v letech 2007 – 2011 (v Kč)

Poplatník	Předmět poplatku	Rok 2007 - 2011
S trvalým bydlištěm v rodinném domě	První pes	120,-
	Druhý a každý další pes	180,-
Poživatel inval., vdovského, vdoveckého důchodu, jenž je jeho jediným zdrojem příjmů nebo poživatel sirotčího důchodu	První pes	120,-
	Druhý a každý další pes	180,-
S trvalým bydlištěm v domech s 4 a více byty ul. Dr. Glazera, Chrost, Lokální, Stavební	První pes	1000,-
	Druhý a každý další pes	1500,-
Poživatel inval., vdovského, vdoveckého důchodu, jenž je jeho jediným zdrojem příjmů nebo poživatel sirotčího důchodu	První pes	200,-
	Druhý a každý další pes	300,-

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Tabulka č. 4.4 znázorňuje vývoj místního poplatku ze psů v obci Horní Suchá za sledované období. V průměru s 8,3% podílem se jedná se o třetí nejvýznamnější poplatek mezi vybíranými místními poplatky. Nejvyšší částka za místní poplatek ze psů byla vybrána v roce 2011, a nejnižší v roce 2007. V roce 2008 byl zaznamenán nárůst o 15,5 % a v následujících dvou letech byly příjmy z tohoto poplatku téměř vyrovnané. Až v roce 2011 byl zaznamenán nárůst o téměř 7 %.

Tab. č. 4.4 Vývoj místního poplatku ze psů v letech 2007 – 2011**(v tis. Kč)**

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Poplatek za psy	101,0	116,7	118,0	116,0	123,8
Místní poplatky celkem	1 359,0	1 388,9	1 447,0	1 345,2	1 419,3
% podíl	7,4	8,4	8,2	8,6	8,7

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

4.2.1 Návrh změny u poplatku ze psů

Místní poplatek ze psů je druhým poplatkem s nejvyšším přínosem do rozpočtu obce vzhledem k ostatním vybíraným místním poplatkům. Sazba poplatku je stanovena za psa v rodinném domě 120,- Kč a za druhého a každého dalšího psa 180,- Kč. Pouze u psů chovaných v bytech je sazba vyšší, a to za prvního psa 1 000,- Kč a za druhého a každého dalšího psa 1 500,- Kč. Do rozpočtu obce v roce 2011 tak výnos z tohoto poplatku přinesl částku 123,8 tis. Kč. V zákoně o místních poplatcích je vyznačena maximální sazba až na 1 500,- Kč ročně za psa a u druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %. V níže uvedené tabulce je představen návrh zvýšení těchto sazeb poplatku, které v roce 2011 byly evidovány, ve 3 variantách. První varianta představuje zvýšení sazby tak, aby celkový příjem do rozpočtu obce z tohoto poplatku pokryl alespoň výdaje obce spojené s odchytom psů a umístěním do útulku. Jak již bylo zmíněno, tyto výdaje se každoročně pohybují ve výši kolem 300 tis. Kč. V druhé variantě je aplikovaná sazba poplatku za psa dle města Havířov, což je nejbližší město sousedící s obcí Horní Suchá. Třetí varianta znázorňuje výraznější zvýšení poplatku a Poslední varianta maximální možnou hranici povolenou zákonem. Je zde vycházeno z počtu registrovaných psů za rok 2011, což činilo 905, z toho 2 psy jsou od poplatku osvobozeny, jelikož se jedná o psy pro slepé. V tabulce je za rok 2011 uvedena celková výše příjmů za všechny registrované psy, ale faktický příjem z poplatků ze psů pro obec nakonec činil 123,8 tis. Kč.

Tab. č. 4.5 Varianta na zvýšení sazby poplatku ze psů

(v Kč)

Místní poplatek ze psů	Počet psů v roce 2011	Sazba rok 2011	1. varianta + 180,- Kč	2. varianta Havířov	3. varianta +630,- Kč	4. varianta max. hranice
1. sazba	705	120	300	300	750	1500
Příjem z 1. sazby		84 600	211 500	211 500	528 750	1 057 500
2. sazba	156	180	360	450	810	2 250
Příjem z 2. sazby		28 080	56 160	70 200	126 360	351 000
3. sazba	20	200	200	200	200	200
Příjem z 3. sazby		4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
4. sazba	22	1 000	1 180	1 100	1 630	1 500
Příjem z 4. sazby		22 000	25 960	24 200	35 860	33 000
Příjem celkem	903	138 680	297 620	309 900	694 970	1 445 500

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je z tabulky patrné, zvýšením poplatku dle druhé varianty by nedošlo k razantnímu nárůstu příjmů do rozpočtu obce, ale podobně jako u první varianty, by došlo alespoň k pokrytí nákladů obce spojených s odchylem psů. Takto ušetřené finanční prostředky by obec mohla investovat do rozvoje obce, což by zřejmě uvítali hlavně občané obce, kteří nevlastní žádného psa a stejně se nepřímo musí podílet na výdajích spojených se zabezpečením obce před toulavými psy. Lidé z větších měst mají tendenci přihlašovat psy v bydlišti svých blízkých v menších obcích, jelikož tam je obvykle sazba poplatku nižší. Zavedením druhé varianty by došlo k odbourání tohoto problému. Zvýšením poplatků ze psů podle variant tři a čtyři by rozpočet obce zaznamenal prudký nárůst, ovšem na druhou stranu by mohlo dojít k odhlašování psů z obce, kteří by zde poté pobývali na černo. Okolní obce, jako Stonava nebo Albrechtice, mají zavedeny sazby u k přehlašování psů do těchto obcí. To by nebylo žádoucí a nepřineslo by to žádný přínos do rozpočtu obce. V této situaci by bylo nejvhodnější mírné navýšení poplatku dle varianty první nebo druhé tak, aby domácnosti nezaznamenaly velkou zátěž, a zároveň aby byl posílen rozpočet obce.

4.3 Poplatek za užívání veřejného prostranství

Tento poplatek byl v obci Horní Suchá ve sledovaném období vybírán na základě OZV č. 3/2003 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, který byl následně nahrazen OZV č. 1/2011 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Předmětem poplatku je zvláštní užívání veřejného prostranství (UVP), kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusu a jiných podobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Poplatníkem je FO nebo PO, která užívá veřejné prostranství výše uvedeným způsobem. Veřejným prostranstvím v obci Horní Suchá se rozumí:

- všechny místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace, chodníky, schodiště a zpevněné plochy;
- zeleň podél silnic, komunikací, chodníků ve vzdálenosti max 10 m od hrany zpevněné části nebo chodníků;
- autobusové zastávky;
- park u obecního úřadu;
- park u domu s pečovatelskou službou;
- zpevněné a travnaté plochy na sídlišti Chrost.

Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku povinnost UVP nejméně 15 dní před započítím. V případě UVP po dobu kratší než 5 dní, je nutno splnit tuto povinnost nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Při plnění oznamovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku příjmení, jméno nebo název PO, bydliště nebo sídlo, rodné číslo nebo IČ, u podnikatelských subjektů rovněž čísla účtu u poskytovatelů platebních služeb.

V obci Horní Suchá se poplatek neplatí za akce pořádané na veřejném prostranství, jejichž výtěžek jde na charitativní a veřejně prospěšné účely, za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobu zdravotně postiženou. Od poplatku je rovněž osvobozena obec Horní Suchá, příspěvkové organizace zřízené obcí, zábory pro umístění za zařízení cirkusů, lunaparků apod. v souvislosti s pořádáním poutě po dobu max. 7 dnů, umístění stavebního zařízení

v souvislosti s odstraňováním havárií, které budou odstraněny do 3 dnů, uživatelé na základě smlouvy o pronájmu nemovitostí nebo jiné smlouvy uzavřené s obcí, jestli je plnění z této smlouvy vyšší než místní poplatek, umístění dočasné stavby a zařízení pro poskytování prodeje na veřejném prostranství, které není vlastnictvím státu nebo ÚSC.

Sazba poplatku se platí za každý započatý m² a započatý den. Tabulka č. 4.6 znázorňuje vývoj cen za poplatek za UVP za sledované období. Jak je z tabulky patrné, sazba poplatku se za období 2007 – 2011 nijak nezměnila, pouze došlo od roku 2011 k rozšíření předmětu poplatku o 3 položky.

Tab. č. 4.6 Vývoj cen poplatku za UVP v obci Horní Suchá v letech 2007 – 2011 (v Kč)

Předmět poplatku	OZV č. 3/2003	OZV č. 1/2011
umístění dočasných staveb a zařízení pro poskytování služby	10,00	10,00
umístění dočasných staveb pro poskytování prodeje	10,00	10,00
umístění zařízení pro poskytování prodeje	x	10,00
provádění výkopových prací	x	1,00
umístění stavebních zařízení	1,00	1,00
umístění reklamních zařízení	20,00	20,00
umístění skládek	10,00	10,00
vyhrazení trvalého parkovacího místa pro os. automobil	5,00	5,00
vyhrazení trvalého parkovacího místa pro ostatní silniční dopravní vozidla	10,00	10,00
reklamní akce	10,00	10,00
užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl	5,00	5,00
umístění zařízení cirkusu, lunaparku a jiných obdobných atrakcí včetně zařízení za den dle výměry zabrané plochy	x	100,00 až 3000,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Vývoj poplatku za UVP v průběhu let 2007 – 2011 představuje tabulka č. 4.7. Nejvyšší poplatek byl vybrán v roce 2007. V následujících dvou letech došlo k poklesu, nejprve o 26 % a následně o dalších 56 %. V roce 2010 došlo k nárůstu o 70 %, který byl způsoben akcí

výměny plynového potrubí v obci, a tím nárůstem výkopových prací. V roce 2011 po ukončení prací došlo opět k poklesu o 32 %. Jedná se o místní poplatek s nejnižším finančním přínosem do rozpočtu obce, tvoří totiž v průměru pouze 0,3% podíl na celkových místních poplatcích.

Tab. č. 4.7 Vývoj místního poplatku z UVP v letech 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Poplatek z veřejného prostranství	6,1	4,5	2,0	3,4	2,3
Místní poplatky celkem	1 359,0	1 388,9	1 447,0	1 345,2	1 419,3
% podíl	0,5	0,3	0,1	0,3	0,2

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Předmětem **místního poplatku za užívání veřejného prostranství** jsou zvláštní způsoby využití veřejného prostranství, které jsou zákonem stanoveny taxativním výčtem. Důvodem zpoplatnění je omezení užívání daných prostor veřejností ve prospěch určitého subjektu. Veřejné prostranství určené pro zvláštní užívání musí být v OZV vydané podle zákona o místních poplatcích, určeno za veřejné prostranství, musí jít o místo, které je přístupné každému bez omezení. V obci Horní Suchá tento poplatek činí necelé 1 % z celkových místních poplatků vybíraných obcí, tudíž zvýšením tohoto poplatku by došlo pouze k nepatrnému růstu příjmů obce.

4.4 Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Tento poplatek byl v obci Horní Suchá vybírán na základě OZV č. 3/98, č. 1/2010 a č. 2/2010 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.

Dle zákona o místních poplatcích předmětem poplatku je každý výherní hrací přístroj (VHP) nebo jiné technické herní zařízení (THZ) povolené Ministerstvem financí a poplatníkem provozovatel tohoto přístroje. Poplatek za VHP se platí ode dne, kdy byl VHP uveden do provozu a zaniká dnem ukončení provozu. Za jiné THZ se poplatek platí od nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bylo jiné THZ povoleno a zaniká uplynutím lhůty, na které bylo povolení vystaveno. Provozovatel VHP je povinen ohlásit správci poplatku informaci

o uvedení VHP do provozu nejpozději do 15 dnů od zahájení provozu. Ve stejné lhůtě je povinen ohlásit ukončení provozu. Totéž platí u povolení THZ.

Sazba poplatku činí 5 000,- Kč na 3 měsíce za každý VHP nebo THZ. V případě, že VHP je provozován kratší dobu než 3 měsíce, vypočítá se poměrná částka dle počtu dnů, kdy byl VHP v provozu. To stejné platí u THZ. Splatnost poplatku závisí na délce provozování VHP nebo THZ. Je-li provoz VHP nebo THZ povolen na dobu kratší 3 měsíců, je poplatek splatný nejpozději do jednoho měsíce od vzniku poplatkové povinnosti. V případě doby 6 měsíců, je poplatek splatný ve dvou splátkách odpovídajících délce provozu nebo povolení v příslušném čtvrtletí. Splatnost je vždy nejpozději do 15. dne posledního měsíce příslušného kalendářního čtvrtletí. Na dobu 12 měsíců a déle je splatnost rozdělena na 4 splátky v rámci příslušného kalendářního roku, vždy nejpozději do 15. dne posledního měsíce příslušného kalendářního čtvrtletí. Poplatek může být splácen i jednorázově. V případě, že poplatek není zaplacen včas nebo ve správné výši, může dojít dle zákona č. 565/1990 Sb. k navýšení poplatku.

Tab. č. 4.8 Vývoj místního poplatku za provozovaný VHP v letech 2007 – 2011(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Poplatek za hrací přístroj	197,6	229,9	286,4	224,7	254,7
Místní poplatky celkem	1 359,0	1 388,9	1 447,0	1 345,2	1 419,3
% podíl	14,5	16,6	19,8	16,7	17,9

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka č. 4.8 představuje vývoj místního poplatku za VHP ve sledovaném období. Jedná se o druhý nejvýznamnější místní poplatek obce. V porovnání s rokem 2007 se v roce 2008 poplatek zvýšil o 16 %. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2009. V následujícím roce došlo k poklesu o 7 %, co bylo způsobeno uzavřením restaurace v dělnickém domě z důvodu rekonstrukce. V roce 2011 byl zaznamenán opět nárůst o 5,5 %.

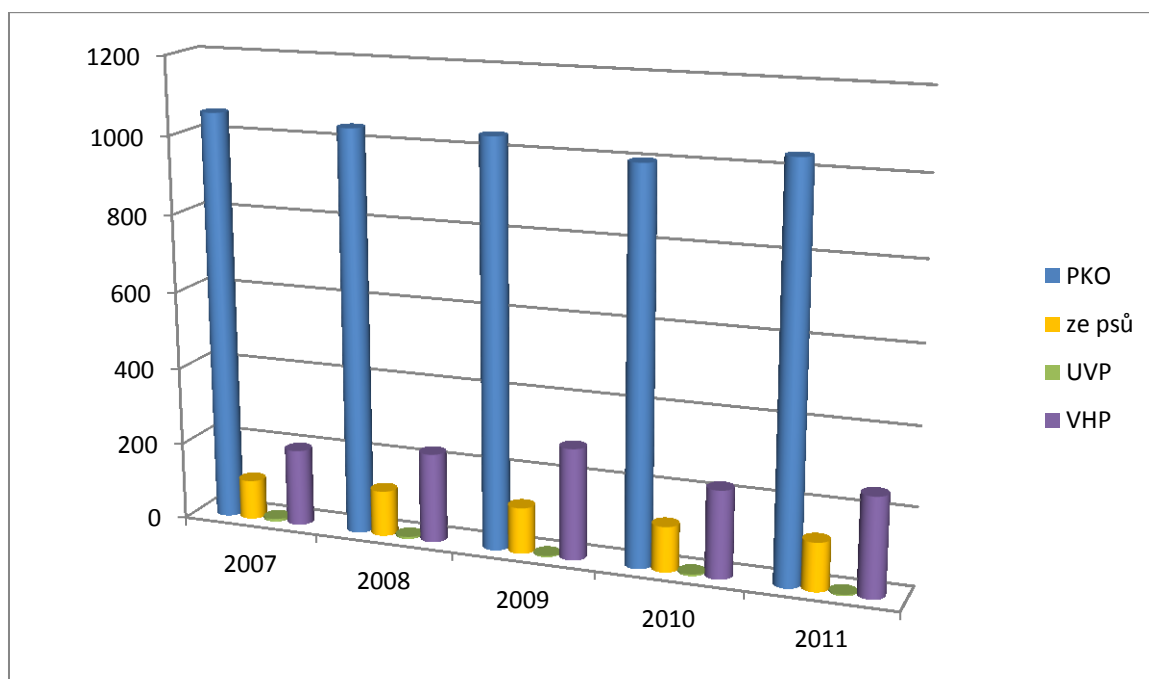
Poplatek za Provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí ČR hradí jeho provozovatel. Dle zákona č. 565/1990 Sb. sazba tohoto poplatku na tři měsíce činí od 1 000,- Kč do 5 000,- Kč. Obec Horní Suchá

využila horní hranici sazby poplatku. Zákonem č. 458/2011 Sb., obec pozbyla s účinností od 01.01.2012 oprávnění vybírat na svém území tento místní poplatek.

4.5 Role místních poplatků v rozpočtu obce

Místní poplatky patří mezi daňové příjmy obce. Obec Horní Suchá v letech 2007 - 2011 zavedla čtyři druhy místních poplatků. Jsou jimi tyto místní poplatky: poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za psy, poplatek za využívání veřejného prostranství a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Nevyužívá tedy všech místních poplatků, které umožňuje stanovit ZMP. Je to pochopitelné s ohledem na to, že obec např. není lázeňským ani frekventovaným turistickým střediskem, které by navštěvovalo velké množství lidí.

Graf č. 4.1 Vývoj místních poplatků obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011 (v Kč)

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Nejvyšší podíl na celkových místních poplatcích má PKO, v průměru za období 2007 -2011 činil 74 % příjmů z místních poplatků. Naopak nejméně se vybralo za poplatek za užívání veřejného prostranství, ten nedosáhl ani jednoho procenta. Tabulka č. 4.9 představuje celkový přehled příjmů z místních poplatků včetně podílu na daňových příjmech obce za uvedené období.

Tab. č. 4.9 Podíl místních poplatků na daňových příjmech obce**(v tis. Kč)**

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
PKO	1 054,3	1 037,8	1 040,6	1 001,1	1 038,5
Poplatek za psy	101,0	116,7	118,0	116,0	123,8
Poplatek z veřejného prostranství	6,1	4,5	2,0	3,4	2,3
Poplatek za hrací přístroj	197,6	229,9	286,4	224,7	254,7
Místní poplatky	1 359,0	1 388,9	1 447,0	1 345,2	1 419,3
Roční nárůst/pokles v %	-	2,2	4,2	-7,0	5,5
Celkem daňové příjmy	83 170,6	86 823,7	91 407,5	89 124,4	90 822,7
% podíl	1,63	1,60	1,58	1,51	1,56

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Jak je z výše uvedené tabulky patrné, místní poplatky mají ve sledovaném období průměrně pouze 1,6% podíl na daňových příjmech obce. Tvoří nejnižší položku daňových příjmů. Nemají výrazně kolísavou tendenci, pouze v roce 2010 došlo ke znatelnějším rozdílům. V roce 2007 tvořily vybrané místní poplatky 1,63% podíl na daňových příjmech, což byl nejvyšší zaznamenaný podíl za sledované období. V roce 2008 došlo k nárůstu o 2,2 % a v roce 2009 ke zvýšení o další 4,2 %. V roce 2010 byla na místních poplatcích vybrána nejnižší částka za celé sledované období, došlo k propadu o 7 %. Bylo to způsobeno nižším výběrem PKO a poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. V posledním sledovaném roce došlo opět k nárůstu místních poplatků o 5,5 %.

Podíl místních poplatků na celkových příjmech obce Horní Suchá se v letech 2007 – 2011, jak představuje níže uvedená tabulka č. 4.10, pohyboval v průměru kolem 1 %.

Tab. č. 4.10 Podíl místních poplatků na celkových příjmech obce**(v tis. Kč)**

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Místní poplatky	1 359,0	1 388,9	1 447,0	1 345,2	1 419,3
Celkem příjmy	120 919,0	129 865,1	121 951,8	120 160,0	174 525,3
% podíl	1,12	1,07	1,19	1,12	0,81

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Horní Suchá za léta 2007 – 2011, vlastní zpracování

Zde nastává otázka, zda příjmy z místních poplatků pokryjí výdaje vynaložené na jejich výběr, či nikoliv. V obci Horní Suchá nelze jednoznačně zjistit náklady spojené s výběrem místních poplatků, na které se skládají hlavně mzdové náklady na zaměstnance a náklady spojené s vedením agendy. V obci se většinou vyskytují zaměstnanci s kumulovanou funkcí, není zde pověřená osoba, která by se zabývala pouze výběrem místních poplatků (viz příloha č. 4) a obec nesleduje mzdové náklady na pracovníka zabývajícího se touto problematikou. V rámci zachování pořádku a disciplíny v obci se zastupitelstvo přiklání k názoru, že i kdyby výdaje spojené s výběrem místních poplatků byly vyšší než příjmy z nich plynoucí, nedošlo by k jejich zrušení. Je to možné představit na příkladě zrušení místního poplatku za psy. V tomto případě by mohlo dojít k výraznému nárůstu počtu psů v obci, což je spojeno se zvýšenou toulavostí psů a následně jejich odchyt a umístněním v útulku. Tyto činnosti jsou nejen časově náročné, ale jsou prováděny na náklady obce, které i při současně zavedeném poplatku se každoročně pohybují kolem 300 tis. Kč. V této souvislosti by obec měla zvážit zvýšení poplatku za psa alespoň na takovou částku, aby alespoň vyrovnala příjmy plynoucí z poplatku s výdaji vynaloženými na odchyt psů.

4.6 Poplatky nevybírané obci Horní Suchá

Poplatek ze vstupného je vybírán ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní a reklamní akce, snížené o DPH, je-li součástí ceny vstupného. Obec Horní Suchá vydala OZV č. 2/2003 o místním poplatku ze vstupného, tudíž tento poplatek by měl být obcí vybírán. Ve zmíněné OZV je určeno, že od poplatku, kromě akcí určených na charitativní a veřejně prospěšné účely, jsou osvobozeny rovněž akce, které pořádá obec Horní Suchá a příspěvkové organizace zřízené obcí. Sazba poplatku z úhrnné částky vybraného vstupného sníženého o DPH, je-li v ceně vstupného obsaženo, činí pro prodejní i reklamní akce 20 %. Poplatek ze vstupného je splatný u jednorázových akcí do 15 dnů ode dne pořádání akce, a u pravidelně opakujících se akcí do 15 dnů následujícího měsíce za uplynulý kalendářní měsíc. Jelikož na území obce neprobíhají akce organizované cizími subjekty, u kterých by bylo vstupné, poplatek ze vstupného v obci Horní Suchá prakticky není vybírán.

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt vybírají obce, jež jsou lázeňským místem či turistickým centrem. Přispívají obci na udržování a rozvíjení služeb. Obec Horní Suchá není lázeňským ani rekreačním místem, takže tento poplatek nevybírání.

Poplatek z ubytovací kapacity je uplatňován v městech a obcích, ve kterých se nacházejí zařízení určená k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek se v obci Horní Suchá nevybírání, jelikož na území obce se nenachází žádné ubytovací zařízení.

Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst slouží jako předmět ochrany určitých míst a omezení pohybu motorových vozidel ve stanovených částech obce. Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou. V obci Horní Suchá se tento poplatek nevybírání, jelikož v žádné části obce není potřeba zavedení takového omezení pro pohyb motorových vozidel. Umisťování dopravních značek a správa tohoto poplatku by pro obec představovala větší výdaj než příjem.

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace se vybírá za možnost připojení se na obcí vybudovanou stavbu vodovodu či kanalizace. V ČR tento místní poplatek vybírá v současné době zanedbatelné procento obcí, jelikož s jeho zavedením souvisí velké finanční prostředky. Obec Horní Suchá tento poplatek nevybírání.

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá hospodařením obce Horní Suchá v letech 2007 -2011, zejména místními poplatky. Z právního hlediska můžeme poplatky chápat jako platební povinnosti, které jsou stanoveny zákonem a jejichž hlavním úkolem je získat příjmy do veřejného rozpočtu. Stejně jako daně jsou poplatky nenávratným veřejným příjmem, který slouží k realizaci veřejných potřeb. Jsou rovněž neekvivalentní platbou, protože není za ně poskytována žádná protihodnota. Poplatky plní jak funkci fiskální, což je získání příjmů do rozpočtu obce, tak funkci regulační, např. omezení provozu motorových vozidel v určitých částech obce. Místní poplatky může obec zavádět, rušit a měnit pouze podle pravidel stanovených zákonem, prostřednictvím obecně závazných vyhlášek.

Obec Horní Suchá má podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, možnost stanovit devět různých místních poplatků. Této možnosti však zcela nevyužívá. Na území obce jsou vybírány následující místní poplatky: poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za psy, poplatek za využívání veřejného prostranství a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Správa a vybírání dalších místních poplatků by se obci buď nevyplatila, nebo nemá pro jejich zavedení předpoklady.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnocení role místních poplatků v rozpočtu obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011. Dílčím cílem byl rozbor hospodaření obce Horní Suchá ve sledovaném období. Stanovené cíle byly naplňovány v jednotlivých kapitolách.

Dílčí cíl práce byl naplněn v bodě třetím, kde byl proveden rozbor struktury rozpočtů v letech 2007 – 2011 v obci Horní Suchá. Obec hospodařila převážně s vyššími příjmy než výdaji, takže hospodaření skončilo přebytkem. Dosáhnuté přebytky byly vždy zahrnuty do rozpočtu dalšího roku. Pouze v roce 2007 a 2011 obec hospodařila se záporným saldem, které bylo kryto finančním přebytkem z minulých let. Provedením rozboru a porovnáním hospodaření obce Horní Suchá s celorepublikovými průměry přineslo následující závěry. V obci Horní Suchá ve sledovaném období daňové příjmy tvoří přibližně 70 % všech příjmů, což převyšuje o téměř 20 % celostátní průměr. Tento nadprůměrný podíl daňových příjmů je způsoben příjmy, které obec získává za umístění skládky na území obce. Díky takto získaným finančním prostředkům si obec může dovolit hodně investovat do rozvoje obce. Kapitálové výdaje se v letech 2007 - 2011 podílely 51 % na celkových výdajích obce. V porovnání

s celorepublikovým průměrem, který ve sledovaném období činil přibližně 32 %, jsou tyto výdaje podstatně výraznější.

Poslední kapitola praktické části práce byla věnována hlavně konkrétním místním poplatkům, které jsou v obci uplatněny. Jak již bylo zmíněno, obec Horní Suchá na svém území uplatňuje pouze čtyři druhy místních poplatků. Ve sledovaném období tvořily místní poplatky přibližně 1 % z celkových příjmů obce Horní Suchá. Dosažena procentní výše není nijak významná, je však nedílnou součástí daňových příjmů obce. Obec však může sama stanovit sazbu za poplatky do horní hranice povolené zákonem o místních poplatcích, a tím může do jisté míry ovlivnit výnos z těchto poplatků, který směřuje do rozpočtu obce. Z hlediska rozpočtových příjmů je zdaleka nejvýznamnější místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Činí průměrně 74 % příjmů obce z místních poplatků. Druhým nejvýnosnějším poplatkem pro obec je poplatek za výherní hrací přístroj, který se podílí v průměru 17 % na celkovém objemu místních poplatků. Poplatek ze psů dosahoval na celkových místních poplatcích obce přibližně 8 % a nejnižší podíl, kolem 0,3 % činil poplatek za užívání veřejného prostranství.

Práce se zabývala vytvořením návrhu změny v sazbách z PKO a poplatku za psa, a tím, jak by změny ovlivnily rozpočet obce. U PKO bylo navrženo pět variant, kde došlo ke zvýšení sazby 1. části poplatku nebo zavedení 2. části poplatku, kterou zatím obec nevyužívá. Vhodné by bylo zavedení 2. části poplatku, aby se poplatníci alespoň částečně podíleli na nákladech spojených s odvozem odpadu, které ve sledovaném období v plné výši dotuje obec. Zavedením jedné z navrhovaných variant, stejně jako případné zavedení sazby poplatku dle plánované novely zákona, by došlo k výraznému zvýšení příjmů v rozpočtu obce. U poplatku ze psů byly rovněž navrženy čtyři varianty navýšení sazby poplatku, jelikož i zde má obec velké rezervy a zdaleka nevyužívá možnosti povolených zákonem. První dvě varianty představují zvýšení poplatku tak, aby z příjmů z něj plynoucích byly pokryty náklady obce na odchyt toulavých psů a jejich umístění do útulku. Další dvě varianty by kromě pokrytí těchto nákladů přinesly do rozpočtu obce také další peněžní prostředky, které by dále mohly být investovány do rozvoje obce.

Vybírání místních poplatků patří mezi specifické pravomoci obcí, jejichž prostřednictvím jsou realizovány výnosy. Je pouze v kompetenci obce, jakou si stanoví sazbu za poplatky dle předpisů stanovených zákonem o místních poplatcích, a tím částečně ovlivní výši příjmů

svého rozpočtu. Bohužel většina obcí svého práva zdaleka nevyužívá, často má stanovené minimální sazby poplatků a musí ze svého rozpočtu dotovat operace, které by jinak zaplatili poplatníci. Obce si stěžují na nedostatek finančních prostředků, přitom samy nejsou schopny plně využít možností nabízených zákonem. Zastupitelstva obcí by se měly zaměřit na sledování rozdílů mezi příjmy a výdaji spojenými s výběrem poplatků a iniciovat zavedení potřebných změn.

V práci byla použita metoda abstrakce, hlavně v teoretické části. Praktická část práce byla naplněna pomocí metody analýzy a komparace. Dále v závěru práce byla použita metoda syntézy zaměřené na navrhované změny.

Při vyhotovení práce bylo využito převážně odborných publikací, které se zabývají pravidly hospodaření obcí a také problematikou místních poplatků. Dále byly použity interní materiály obce Horní Suchá a internetové stránky relevantních subjektů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Odborné knihy

1. JIRÁSKOVÁ, Zdena a Alena ŠNEBERKOVÁ. *Místní poplatky v praxi*. Praha: BOVA POLYGON. 2004. 156 s. ISBN 80-7273-099-1.
2. LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. 1. Vyd. Brno: AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM, 2007. 151 s. ISBN 978-807204-495-5.
3. PAŘÍZKOVÁ, Ivana., *Finance územních samosprávných celků*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1998. 180 s. ISBN 80-210-1997-2.
4. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1995. 268 s. ISBN 80-7187-024-2.
5. PEKOVÁ, Jitka., *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
6. PEKOVÁ, Jitka., PILNÝ Jaroslav., JETMAR Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI a.s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
7. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, a.s. 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.

b) Legislativa

8. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
9. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
10. Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
11. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 3/2001, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu.
12. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 4/2010, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu.

13. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 4/2003, o místním poplatku ze psů.
14. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 3/2010, o místním poplatku ze psů.
15. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 3/2003, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.
16. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 1/2011, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.
17. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 3/1998, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.
18. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 1/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.
19. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 2/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.
20. Obecně závazná vyhláška obce Horní Suchá č. 3/2003, o místním poplatku ze vstupného

c) Elektronické dokumenty a ostatní

21. Internetové stránky i-dnes [online]. [12.04.2012]. Dostupné z:
http://zpravy.idnes.cz/dluhy-za-svoz-odpadu-0rc-/domaci.aspx?c=A120319_204614_domaci_brm
22. Internetové stránky obce Horní Suchá [online]. [30.03.2012]. Dostupné z:
<http://www.hornisucha.cz/>
23. Triada – obec & finance [online]. [25.02.2012]. Dostupné z:
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6502607>;
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6388940>;
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6444776>;

[http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6331702;](http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6331702)

<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6281227>

24. Výkaz FIN 2 – 12 M obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011

25. Závěrečné účty obce Horní Suchá v letech 2007 – 2010

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

FO – fyzická osoba

OZV – obecně závazná vyhláška

PKO – poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu

PO – právnická osoba

RR – regionální rada

SF – státní fond

SR – státní rozpočet

THZ – technické herní zařízení

ÚSC – územní samosprávný celek

UVP – poplatek za užívání veřejného prostranství

VHP – výherní hrací přístroj

ZMP – zákon o místních poplatcích

Prohlášení o využití výsledů bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12, odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26.04.2012

.....
jméno a příjmení studenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Příjmy a výdaje obcí v ČR

Příloha č. 2: Vybrané položky příjmů v rozpočtu obce Horní Suchá v letech 2007 - 2011

Příloha č. 3: Vybrané položky výdajů v rozpočtu obce Horní Suchá v letech 2007 – 2011

Příloha č. 4: Organizační schéma obce Horní Suchá k 01.05.2010

Příloha č. 1.: Příjmy a výdaje obcí v ČR

Celorepublikové zobrazení příjmů a výdajů obcí v letech 2006 – 2010

(v mld. Kč)

Položky		Rok				
		2006	2007	2008	2009	2010
Příjmy	Daňové	130,7	141,3	154,4	136,6	142,9
	% vyjádření	53,2	55,7	56,6	51,5	49,6
	Nedaňové	23,5	24,6	26,3	27,2	27,9
	% vyjádření	9,6	9,7	9,6	10,3	9,7
	Kapitálové	16,0	12,3	15,7	14,0	12,8
	% vyjádření	6,5	4,8	5,8	5,3	4,4
	Přijaté transfery	75,4	75,7	76,5	87,1	104,5
	% vyjádření	30,7	29,8	28,0	32,9	36,3
	Celkem	245,6	253,9	272,9	264,9	288,1
	% celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Výdaje	Běžné	162,7	170,1	180,4	189,8	199,9
	% vyjádření	65,8	69,3	70,2	67,0	68,6
	Kapitálové	84,7	75,5	76,5	93,4	91,6
	% vyjádření	34,2	30,9	29,8	33,0	31,4
	Celkem	247,4	245,6	256,9	283,2	291,5
	% celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: vlastní zpracování dle www.triada.cz, obec & finance, <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6502607>;
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6388940>; <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6444776>;
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6331702>; <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6281227>

Příloha č. 2.: Vybrané položky příjmů v rozpočtu obce Horní Suchá v letech 2007 - 2011**Vybrané položky příjmů v roce 2007 – 2011****(v tis. Kč.)**

Druh příjmů	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Poplatky za uložení odpadu	49 711,25	51 194,02	58 216,59	54 392,43	57 162,16
% podíl	41,11	39,42	47,74	45,27	32,75
Ostatní invest. přijaté transfery ze státního rozpočtu	23 321,62	23 313,18	x	x	40 809,02
% podíl	19,29	17,95	x	x	23,38
Daň z přidané hodnoty	12 356,55	13 930,43	13 699,63	14 464,92	14 935,38
% podíl	10,22	10,73	11,23	12,04	8,56
Daň z příjmů PO	8 353,88	9 744,81	6 806,46	6 704,55	6 287,09
% podíl	6,91	7,50	5,58	5,58	3,60
Daň z příjmů FO ze záv. činnosti	7 492,36	6 912,14	6 547,75	6 680,19	6 897,67
% podíl	6,20	5,32	5,37	5,56	3,95
Celkové příjmy	120 918,96	129 865,09	121 951,76	120 159,93	174 525,34

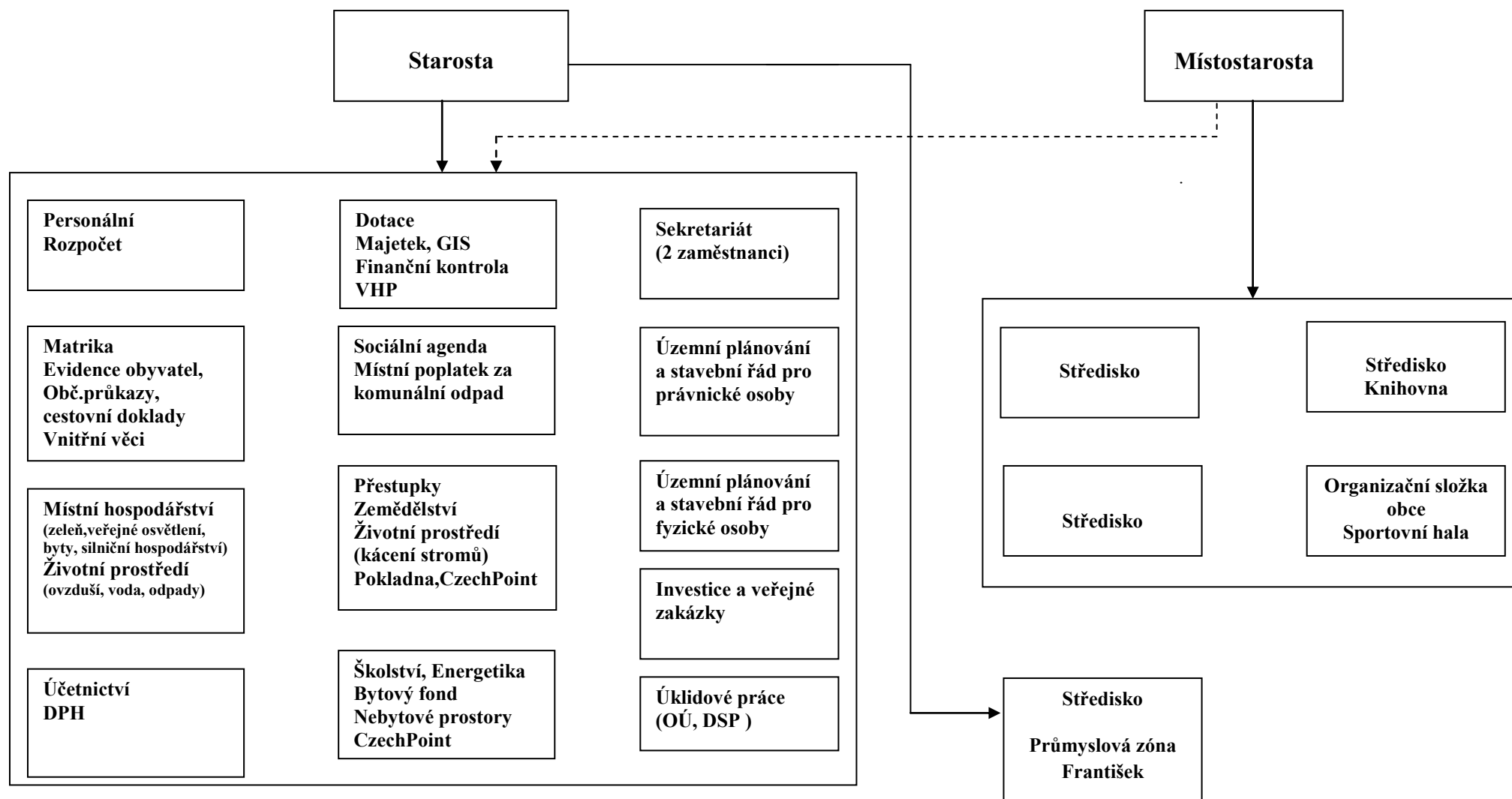
Zdroj: vlastní zpracování, dle FIN 2 – 12 M

Příloha č. 3.: Vybrané položky výdajů v rozpočtu obce Horní Suchá v letech 2007 - 2011**Vybrané položky příjmů v roce 2007 – 2011****(v tis. Kč.)**

Druh výdajů	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Podpora průmyslové zóny – kapitálové výdaje	52 471,83	11 293,56	913,44	7 659,95	5 422,31
% podíl	40,52	8,72	0,96	7,38	2,34
Základní školy – kapitálové výdaje	2 850,19	6 661,96	5 371,52	5 538,23	12 540,08
% podíl	2,20	7,55	5,62	5,33	5,41
Silnice a dopravní obslužnost – běžné výdaje	11 049,12	4 347,76	10 757,37	2 376,24	2 709,47
% podíl	8,53	4,92	11,25	2,29	1,17
Bytové a nebytové hospod. – kapitálové výdaje	2 249,98	864,02	3 823,13	11 750,9	47 146,50
% podíl	1,74	0,98	3,99	11,32	20,34
Činnost místní správy – běžné výdaje	6 850,07	7 169,35	8 388,83	8 694,79	9 410,72
% podíl	5,29	8,12	8,78	8,38	4,06
Celkové výdaje	129 500,91	88 292,49	95 594,71	103 817,33	231 819,73

Zdroj: vlastní zpracování, dle FIN 2 – 12 M

Příloha č. 4.: Organizační schéma obce Horní Suchá k 01.05.2010

Zdroj: <http://www.hornisucha.cz/organizacni-schema.html>